

NAŠLOV—ADDRESS:
Glosso K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: Henderson 3912

Entered as Second Class Matter December 12th, 1933, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1917.

NO. 25 — ŠTEV. 25

CLEVELAND, O., 23. JUNIJA (JUNE), 1943

VOLUME XXIX. — LETO XXIX.

DEVETO KAMPAŃSKO POROČILO

Zmaga druge armade je bila samo začasna. Armada, kateri načeljuje general Germ, je sedaj zopet na prvem mestu. General Žefran, poveljnik druge armade se je moral premiči prvo armado umakniti. S tem pa se ni rečeno, da je druga armada porušena, ravno nasprotno, "Foxie" general Žefran je iz gotovih vzrokov umaknil svojo armado samo za nekaj kilometrov. Njegova armada se sedaj nahaja v zelo strategični poziciji, iz katere pozicije bo vodil ofenzivo proti prvi armadi.

Armada generala Germ-a res sedaj zavzema prvo mesto, preti ji pa precejšnja nevarnost in to ne samo od druge armade, pač pa tudi od strani ostalih armad.

General Math Pavlakovich ima pripravljeno veliko in močno armado, tako tudi general George Pavlakovich, general Lekšan in generalka Mohar. General Cerkovnik tudi hiti s pripravami za naskok. Vse kaže, da je namen generalov vseh šestih armad obkoliti in zajeti prvo armado. Do tega zna tudi priti, če ne bo general Germ zelo previden.

Armade so sedaj razpostavljenne po sledčem redu: 1, 2, 3, 7, 4, 6 in 5 armada.

Divizije (društva), pa zavzemajo naslednja častna mesta:

Na prvem mestu je društvo sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill. Temu društvu sledijo društvo št. 81, potem društvo št. 29, 169, 157 in 53.

Prvo mesto zavzema prva armada. Katera armada bo na prvem mestu prihodnji teden?

Divizija št. 108 je sedaj na prvem častnem mestu. Katera divizija se bo s tem mestom ponosila prihodnji teden?

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

V

K. S. K. J. VICTORY DRIVE KAMPANJA ZMAGE K. S. K. J.

June 3rd to June 17th, 1943
REPORT NO. 9 — 9. POROCILO

First Victory Army

Prva armada

General John Germ, Supreme President KSKJ.

General John Germ, glavni predsednik KSKJ.

Soc. No. (Dr. št.) Insurance (Znesek)

2	\$ 500.00
7	1,500.00
25	3,000.00
29	1,000.00
59	500.00
162	2,000.00
169	500.00-\$ 9,000.00

Second Victory Army

Druga armada

General John Zefran, First Vice President KSKJ.

General John Zefran, prvi glavni podpredsednik KSKJ.

53	\$1,000.00
78	500.00
108	3,000.00-\$ 4,500.00

Third Victory Army

Treča armada

General Math Pavlakovich, Second Vice President KSKJ.

General Math Pavlakovich, drugi glavni podpredsednik KSKJ.

65	\$ 500.00
72	1,000.00
93	500.00
104	500.00
156	1,500.00-\$ 4,000.00

Fourth Victory Army

Cetrti armada

General Joseph Leksan, Third Vice President KSKJ.

General Joseph Leksan, tretji glavni podpredsednik KSKJ.

193	\$1,000.00-\$ 1,000.00
-----	------------------------

Fifth Victory Army

Peta armada

General Michael Cerkovnik, Fourth Vice President KSKJ.

General Michael Cerkovnik, četrtni glavni podpredsednik KSKJ.

4	\$1,000.00-\$ 1,000.00
---	------------------------

Sixth Victory Army

Sesta armada

General Johanna Mohar, Fifth Vice President KSKJ.

Generalka Johanna Mohar, peta glavna podpredsednica KSKJ.

70	\$ 500.00
172	500.00
203	1,000.00-\$ 2,000.00

Seventh Victory Army

Sedma armada

General Geo. Pavlakovich, Sixth Vice President KSKJ.

General Geo. Pavlakovich, šesti glavni podpredsednik KSKJ.

134	\$1,000.00
185	1,000.00
190	1,000.00
225	500.00
236	500.00
249	1,000.00-\$ 5,000.00

Total (Skupaj) \$ 26,500.00

Posnemanja vredno društvo

V soboto in nedeljo, 19. in 20. junija, se je vršila skupna konferenca zastopnikov Slovenskega ameriškega narodnega sveta, Hrvatskega kongresa in Srbskega vidovdanskega kongresa v Pittsburghu, Pa., za \$12,000. Ta trditivni je odgovarjalna resnica, kajti do tedaj je navedeno društvo kupilo iz svoje blagajne za \$15,000 teh bonov, a na zadnji mesečni seji pa še za nadaljnih \$3,000. Tako so naši zavedeni Jeromčani odvpadna na Pearl Harbor sedaj že kupili za \$1,000 vojnih bonov, oziroma šestkrat po \$3,000. To je gotovo edino slovensko krajevno društvo. Čast mu in priznanje!

To društvo, ki šteje danes 408 članov v obeh oddelkih, je po menda tudi v vrsti najbolj bogatih podpornih društev, kajti lastuje tudi povsem moderno urejen in docela plačan društveni dom, ki je veljal nekaj nad \$20,000.

V armadi je sedaj 70 njegovih članov; za vse te se plačuje ves asesment iz društvene blagajne, kar je tudi posnemanja vredno.

V R. F. HLAČA UMRL

New York City.—Dne 4. junija je za mrtvoumed umrl Rainer F. Hlača, istrski Slovenc (poročilo ne omenja kraja njegovega rojstva), star 62 let. V Ameriko je prišel po zadnjem vojni, pred krog 23 leti in bil je vsa ta leta slovenski prevajalec ustanovi Foreign Language Information Service (Flis), ki se je zadnja leta pretvorila v Common Council for American Unity; poleg tega je imel državno službo pri oddelku za delo, bil je direktor Jugoslav Information biroja in predsednik Jugoslovanskega kluba v New Yorku.

Pokojni Hlača je študiral na univerzi v Pragi in pred vojno je imel državno službo v Trstu. Kekaj časa je bil tudi upravitelj slovenskega gledališča v Trstu.

Zapušča dve hčeri. Naj mu bo lehka ameriška zemlja.

V DVA MILIJONA AMERIŠKIH VOJAKOV PREKO MORJA

London.—Poslanik Zdrževnih držav v Angliji, Winnant, je dejal, da je bilo tekmo zadnjih 18 mesecev poslanih več kot dva milijona ameriških vojakov v prekomorske vojne zone. Obenem je obelodanil dejstvo, da bo pod zračnim poveljstvom združenih sil zaveznikov kmalu napravljeno dnevno tri milijone milij zračnih letalov.

V Električno zdravljene so poznali že davno pred odkritjem elektrike po Galvaniju. Že starci Grki in Rimljani so zlasti proti glavobolu uporabljali električne stresljaje, ki jih povzročajo slovite z elektriko nabite ribe.

V SESTAVA NOVE JUGOSLOVANSKE VLADE

London. 17. junija.—Slobodan Jovanović, predsednik jugoslovanske vlade, je danes resigniral. Kralj Peter zdaj išče novega predsednika, ki bo se stavil novo vlado.

V Last Report (Zadnji izkaz) 153,250.00

V Grand Total (Skupaj) \$179,750.00

JOSEPH ZALAR,
Supreme Secretary—gl. tajnik.

Važna konferenca ameriških Jugoslovanov

V soboto in nedeljo, 19. in 20. junija, se je vršila skupna konferenca zastopnikov Slovenskega ameriškega narodnega sveta, Hrvatskega kongresa in Srbskega vidovdanskega kongresa v Pittsburghu, Pa., za \$12,000. Ta trditivni je odgovarjalna resnica, kajti do tedaj je navedeno društvo kupilo iz svoje blagajne za \$15,000 teh bonov, a na zadnji mesečni seji pa še za nadaljnih \$3,000. Tako so naši zavedeni Jeromčani odvpadna na Pearl Harbor sedaj že kupili za \$1,000 vojnih bonov, oziroma šestkrat po \$3,000. To je gotovo edino slovensko krajevno društvo. Čast mu in priznanje!

Urednik "Glaza SDZ,"
Al. Rozman, umrl

Število tukajšnjih slovenskih urednikov se je dne 18. junija nepričakovano znižalo za enega, ko je v Clevelandu, O. označeni dan tekmo nanašljoma umrl urednik "Glaza SDZ" Alojz Rozman v najlepši moški dobi, star 45 let. Pokojnik je bil zaen zapisnik Slovenske dobrodeline zvezne in večletni tajnik društva št. 9.SDZ.

Predsednik tega odbora je Ustanovljen je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

Predsednik tega odbora je bil "Združeni odbor Hrvatov, Slovencev in Srbov."

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA, ST. I., CHICAGO, ILL. *Nenadilo*

Kakor je že bilo poročano v Glasiju zadnji teden, bo v nedeljo, 27. junija ob 11:30 v cerkvi sv. Štefana daroval prvo slovesno sv. mašo naš član, so-brat Rev. Warren V. Peterrel.

Vsled sklepa zadnje redne seje se bomo člani in članice našega društva korporativno udeležili te prve slovesne sv. maže.

Zberemo se ob 11 uri dopoldne v šolski dvorani, da skupno korašamo v procesiji v cerkev.

Vabljeni ste vsi člani in članice, da se gotovo udeležite.

Pozdrav,

John Prah, tajnik.

—V—

DRUŠTVO SV. PETAR I PA- VAO, BROJ 64, ETNA, PA.

Poziva se naše članstvo na dojduču sjetniku, kojače se obdržavati 3. julija u nedelju u dva sata točno posle podne. Na ovoj sjetnici imat ćemo dosta važni stvari da izvodimo što se tiče društva i da ćujete šestmesečni proračun.

Molim vas, da vas dodje v čim višem broju, pa nam je lakše da što napravimo u korist društva. I dodijite ranije u 2 sata, a ne u 3. Ja dodjem u dvoranu u 12:30, koji hoće da plati svoj razpozor, a ne može da ostane na sjetnici.

Članove, koji imate sinove u vojski molim, da mi ovo javite da znam kome računati i koliko, jer ja ne znam bez vas, koji su u vojski. Pomozite onda vi meni, i ja ću vama u svakoj stvari što se tiče društva. Kada smo složni, pa moramo da nešto napravimo u korist društva.

Javljam članstvu, da smo opet iz naše sredine izgubili dobrog in vrlog člana-brata Mihalja Seljana, koji je umro 1. juna od naglog smrćom. Pokojnom bratu neka bude lahka ova američka zemlja, a njegovima prijateljima naše iskreno saúceće.

John Dovranich, tajnik.

—V—

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 127, WAUKEGAN, ILL.

Smrtna kosa. Vabilo na sejo

Smrt se je zopet oglasila v našem društvu in si to pot izbrala sestra Mary Vrhovec. Doma je bila iz vasi Pako, fara Borovnica, Jugoslavija, rojena leta 1882, po domače Žagarjeva Micka. Tukaj zapušča dva sina in štiri hčere, vsi že porodni in eno sestro, Mrs. Frank Drasler, ki živi v Forest City, Pa. Pokojnica je bila vdova zadnjih deset let.

V imenu društva izražam preostalim žalujčim iskreno sožalje, pokojni pa naj sveti večna luč in naj v miru božjem počiva! Naj prosi pri Bogu za nas, da bi se zopet vti sešli v svetem raju.

Dalej vabim vas vse na prihodnjo sejo, vršeo se dne 27. junija (v nedeljo). Če je mala udeležba na seji, je težko kaj ukreniti v korist društva; za to se jo imam na rokah dva važna pisma, o katerih bo treba kaj ukreniti; torej še enkrat vas prosim, pridite v velikem številu na to sejo.

S pozdravom,
Frances Terček, tajnica.

—V—

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 170, CHICAGO, ILL.

Vse članice ste prav lepo vabljene, da se udeležite naše prihodnje seje dne 27. junija v našavnih prostorih. Ker je bila na zadnji seji zelo mala udeležba, nam ni bilo mogoče izvršiti društvenih zadev.

Kakor vam je znano, imamo veliko kampanjo za mladinski oddelek. Ali ste že storila kaj v ta namen? Gotovo imate prijateljico, ki morda že nimajo svojih otrok zavarovanih pri nobenem društvu; razložite ji ugodnosti zavarovanja in gospodarstva na boston. Pojdite torej na delo in vsaka vsaka naj pridobi vsaj enega člana ali člani-

ce sa naš mladinski oddelek.

Clanice, ki ste zveste z upo-jno posamezno članico. Upam, da boste vpraševanje ta opomni.

Naznanjam tudi, da je zadnje glavne saje, glede doljede, ki bo razpisana za mesec julij ali avgust. Doljeda je za društveno blagajno namesto nikuljka in sicer 60 centov, katero sveto lahko plačate v omenjenih dveh mesecih.

V kampanji zmag KSKJ naše društvo dokaj lepo napreduje in smo do sedaj dosegli za \$6,500 nove zavarovalnice.

Novi člani in članice za mladinski oddelek so bili za mesec maj slediči: Marlice E. Hlinak, Carol J. Hlinak, Donald Kordesh, Jerome Voigt, Iris Fale, Kathleen M. Shirclif in Mary J. Herziger. Prisrčno vasi pozdravljeni in dobrodošli!

V drugič bom poročala imena članic, ki so darovale za SANS.

Ostajam s sestrskim pozdravom,

Johanna Mohar, tajnica.

—V—

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BROJ 163, PITTSBURGH, PA.

Prošla sjetnica 12. junija bila tako slabu posječena, uslijed toga isto bila slaba kolektivna asesmenta; a naš asesment znaša blizu \$800 na mjesec, a kadružni stroški potpore itd.? Stoga vas umoljavam, da podmirite svoje asesmente do 28. junija najkašnje. Ujedno ovaj mjesec je zaključak knjige za prve pol godine 1943, stoga vam bude dragu čuti račune čiste, a meni budete skrbni olajšali. U slučaju da me kod kuće ne najdete, ostavite knjige i novac u štoru moje kuće; ne bojte se, je sigurno!

Dalje pisal sam več puta za našu kampanju, i rekam na prošloj sjetnici, da svaki prošli delegat mora dobiti tri nove članove, a svaki odbornik dva nova člana, a svaki član jednog novog člana i za ovo da sam vremena do 31. decembra, 1943. Molim, da vpoštivate moju nalogu, jer je stvar vrlo dobra za društvo, i bolje nego da delamo kakvu zabavo. Člane i članice primamo od prvog dana rojstva do 60. godine starosti osmrtnina od \$250, pak do \$5,000. Klase so: C, D, E, F, G, i na 20. godinu plačane poljice i na 20. godinu plačane u gotovini (cash); onda vam ni treba drugog insurance, jer imamo sva vse vrste policy, a bolje pogodnosti i laglje nego Insurance kompanije.

Koga dobite u društvo, dobro nam došao, a isto sebi i svojim dedičem suže otarete, jer smrt ne čeka, niti roka ne postavlja, nego čovjeka naglo ugrabi kot je našega dobro poznatoga pogrebnika Filipa Labuša nemila smrt ugrabilna 17. junija u Shady-side špitalu, gdje je ležao samo pet sati.

Ovi slučaj neka vam bude svarilo ili zgled. Sprovod se vršio 22. junija. Neka u miru božem počiva, a njegovi ženi i djeti naše duboko saúčene. Pogonjili spadali je u društvo broj 50 KSKJ i još k trem drugim društvtom.

Pozdrav, vam uđani sobrat Matt Brozenič, tajnik.

—V—

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 170, CHICAGO, ILL.

Vse članice ste prav lepo vabljene, da se udeležite naše prihodnje seje dne 27. junija v našavnih prostorih. Ker je bila na zadnji seji zelo mala udeležba, nam ni bilo mogoče izvršiti društvenih zadev.

Kakor vam je znano, imamo veliko kampanjo za mladinski oddelek. Ali ste že storila kaj v ta namen? Gotovo imate prijateljico, ki morda že nimajo svojih otrok zavarovanih pri nobenem društvu; razložite ji ugodnosti zavarovanja in gospodarstva na boston. Pojdite torej na delo in vsaka vsaka naj pridobi vsaj enega člana ali člani-

ce sa naš mladinski oddelek.

Clanice, ki ste zveste z upo-jno posamezno članico. Upam, da boste vpraševanje ta opomni.

Naši učnički: Udeležite se pol- učevalno naše prihodnje sjetnici.

Pozdrav,

Anna Frank tajnica.

—V—

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ST. 219, EUCLID, O.

Sporočam cenjenemu članstu sklep zadnje seje, da se kupi še en vojni bond za društvo, da bomo imeli več denarja poznejne, ko se naši člani-vojaki vrnejo domov, kar ljubi Bog daj, da bi se kmalu! Skoro vsak teden odhajajo na vojno novi vpoklicani; te dni sta šla brat Dominik Luzar in Elmer Perme, doslej jih imamo že 33 v američki armadi. Kaj bo, če se nas ne bo dobrì Bog usmilil kaj kmalu?

Na zadnji seji je bila Mrs. Sreča naklonjena članici Vess z Miller Ave., zdaj bo lahko na piano igrala, drugo darilo je dobil Joseph Mlachak z 222. ceste, tretje pa Mary Grinčič z E. 207. ceste. Vsem se zahvalim, ki ste pripomogli k uspehu, posebno pa sestram Mary Kolman in Mary Jare, ki sta se v resnicu trudili s prodajo tikitov, posnemanja vredno! Žal, da se pa mnogo drugih ni nič zavedalo kot bi se morali, saj je vendar društvo za vse enako. Lahko bi bil še večji uspeh, tako pa navadno radi delajo za društvo le eni in isti, drugi pa gledajo izza plota.

Ko je bilo naše društvo še bolj majhno, je bilo bolj luštono; več zanimanja zanj in večja udeležba na sejah. Danes, ko štejememo že 221 odraslih članov in članic, pa pride na sejo kakih 15. Kje so pa drugi? Ne-kaj vzroka je res, eni delajo, toliko jih je v armadi, a drugi pa ostali mrzli za društvo. In vendar mora biti v istem vedno živahnost in zahimanje, da lahko obstaja.

Zadnji mesec smo imeli srečo, Miss Anne Rupert jo je vješla v žakličku pri društvu sv. Cirila in Metoda, za kar se ji prav lepo zahvalimo.

K sklepu vabim vse članstvo na prihodnjo sejo dne 11. julija, na kateri bo prečitan polletni račun društva. Ako bi ne bilo vojne, bi držala besedo kakor sem že parkrat rekla, da bom še jaz ostala doma namesto hoditi na sejo, tako pa—

Bolnike imamo slediče: Josip Svetin, Jakob Mautz, Sophie Sturm in John Bolek. Vsem želimo, da bi kmalu okrevati. Pozdrav,

Terezija Zdešar, tajnica.

—V—

DOPISI

PRAZNOVANJE FARE MATERE BOŽE V WAUKEGANU, ILL.

Waukegan, Ill.—Slovenska naselbina v Waukeganu in North Chicagu je bila v nedeljo, 30. maja vsa na nogah, podobno kakor je bilo na deželi v stari domovini, kadar smo obhajali kakšno posebno veliko praznovanje. Kakor nalašč je bilo tisti dan lepo in gorko vreme, ki je tudi pripomoglo k lepsi slovesnosti, na katero so prišli v naselbino sram prevzetišen naški.

Iz Joljeta sta prišla tudi učnički sram prevzetišen naški.

Čerkev je bila kakor nevesta.

Pred slovensko sveto mašo ob 11 so ferani napravili sunaj cerkve prevzetišenemu nadškofu Špalir. Na občestnem tisku so se uvrstili skvati in skavtke. V silkoviti procesiji, polni svilnih bander, zastav in vaskovratnih barv, so se razvrstili farna društva, z njimi dekleta Marijine družbe, ki so nosila bele pajčolane; nadalje Vitezovi sv. Jurija v plavih uniformah z rdečimi in rumenimi progami; potem KSKJ društva, sv. Jožefa, Matere Božje in sv. Ane; dekliško društvo sv. Neže v belih oblikah; hravtska in slovaška društva; katoliški boravjarji; oltarni strežniki v rdečem in belem; dečki pevskega zboru v rumenkasto beli barvi; male šolske dekllice, z glavicami sklonjenimi v pobožnosti, v izkhanah belih oblikah in bliščičih belih nogavicah in večeljčkih.

V procesiji sta tudi tudi Rev. Joseph A. Barrity in Rev. Francis J. Shea, župnika pri cerkvi sv. Anastazije in cerkvi Brezmadežnega Spočetja, nadalje Father M. J. Cepon, naš pomožni župnik, ki je maševal, in Father F. J. Pribyl, prejšnji pomožni župnik pri naši cerkvi, ki je zdaj nastavljen pri sv. Janezu Nepomuku v Chicagu.

Prišli so tudi duhovniki iz Techney, Deerfielda in Jolietta, tretje pa Mary Grinčič z E. 207. ceste. Vsem se zahvalim, ki ste pripomogli k uspehu, posebno pa sestram Mary Kolman in Mary Jare, ki sta se v resnicu trudili s prodajo tikitov, posnemanja vredno!

Naši učnički: Udeležite se vredno! Žal, da se pa mnogo drugih ni nič zavedalo kot bi se morali, saj je vendar društvo za vse enako. Lahko bi bil še večji uspeh, tako pa navadno radi delajo za društvo le eni in isti, drugi pa gledajo izza plota.

Prezvitišeni nadškof Samuel A. Stritch so nam med drugim podelil naslednje:

"Na ta jubilejni dan, ki je tudi Spominski dan, se dajmo posvetiti ne samo naši zastavi, ker je samo ob sebi umevno, da smo Amerikanci, — temveč se dajmo tudi posvetiti svetu evangeliju, da se bo razširil med nami, da bo napravil iz nas večilo silo, in da ne bomo kot skupni narod nikoli storili nič zlega kateremu koli drugemu narodu."

"Po vsaki vojni je Spominski dan dobil nov pomen. Sedaj se nahajamo sredi nove vojne za naš prostost. Zapomniti si moramo, da je božja avtoriteta najvišja. Je višja kakor avtoriteta predsednika, konstitucije, najvišjega sodišča in izjavne neodvisnosti.

"Največje vprašanje, ki mu stojimo nasproti je—kaj je prav in kaj ni prav. In najvišja postava je postava božja. Po tem se moramo ravnati. To nam nikoli ne sme izpred oči. Mnogo jih je, ki nimajo milosti katoliške vere, toda na dnu svoje srce imajo ljubezen do Božga."

Po cerkvenem opravilu se je vršil banket v prostornih šolskih dvoranah. Velika dvorana je bila natprano polna ljudi, pa tudi male dvorana je bila polna. Banketa se je udeležilo kakih 700 ljudi, največ naših faranov in farank, prišlo pa je tudi obilno zunanjih gostov, duhovnikov in lajikov.

Iz Joljeta sta prišla tudi učnički sram prevzetišen naški.

V zvoniku so se glasili zvonovi in oznanjali z veselo pjesmijo, ki se je glasila daleč preko naših domov, da je napočil za našelbino posebno slovesen dan. Da znamo naši zvonarji lepo potravljati, nič novega, toda pri tej priliki, ko smo imeli tako odličnega gosta med nami, so zvonovi peli še posebno lepo.

Cerkev je bila kakor prenovljena za pomembni dan. Vse je bilo svetlo in izlikano, oltarji pa so bili okraseni z rdečimi vrtincami in belimi potonikami, vmes pa so utripale nebrojne

oskrbi, ker to ni mala stvar v teh časih. Hvala bodi tudi dekletom in ženam, ki so nam sorvirale tako fino kosilo, pa tudi moščem in fantom, ki so pomagali pri tem ali onem delu. Vsak je rad pomagal, na kogar so se kaž obrnili za pomoč. V resnicu lepa sloga. Hvala bodi tudi vsem, ki ste darovali potice, krofe, pohanje, itd., za omenjeni banket. Se enkrat prisreč

DOPISI

Ustaljevanje z 3 strani

Anton Okolish in Mr. George Porok; v okolici Seiberling: Mr. Anton Yakich; v mestu: Mrs. Jennie Okolish in Mrs. Mary Serjak.

Z narodnim pozdravom,
Frances Smrdel, tajnica.

VABILO NA SEJO JPO/SS
ŠT. 3

Chisholm, Minn.—Naša sekacija št. 3 JPO priredi dne 27. junija popoldne ob 2 v Mestni dvorani važno sejo, na katero ste vsi rojaki in rojakinje iz mesta ter okolice prijazno vabjeni; več ko nas bo skupaj, tem več dobrega bomo lahko na isti ukreplili za naše reveže v stari domovini. Saj je nam vsem znano, koliko gorja mora v tej vojni naš ubogi narod prestatiti, zatorej pojdimi vsi na dobro delo, da se čim več v ta namen, ali za te nesrečnike nobere. Ne iščite izgovorov, saj ta pomoč bo prišla poštano in v prave roke, ki bo pravilno razdeljena. Prispevki za JPO-SS vršijo dvojno dobro delo; prvič se s prispevki kupuje ameriške vojne hunde, po vojni gredo pa v stari kraj v pomoč revežem, ki bodo zelo potrebovali pomoč. Naši nabiralci hodijo sedaj od hiše do hiše; ne odženite jih praznih rok od sebe. Odprite roke, odprite srce, otirajte ne-srečnikom solze!

Z rodoljubnim pozdravom do vsega članstva KSKJ,

Louis Ambrozich, tajnik.

JAVEN SHOD V PITTSBURGHU

Pittsburgh, Pa.—Namen tega dopisa je, da opozorim širšo javnost na važen shod, ki se bo vršil v nedeljo, 4. julija ob 7. uri zvečer v Slovenskem domu. Svrha shoda je, da se kot zavedni Slovenci spet zberemo in izrazimo naše simpatije to trpečega naroda. Na shodu bo nastopil kot glavni govornik splošno znani Janko N. Rogelj iz Cleveland, O., ki je eden najbolj marljivih mož v JPO in SANS-u. Shod sklicujeta pittsburška podružnica SANS in JPO, ki deluje v naseljini za pomoč in politično podporo našega zaslužnjene naroda v stari domovini.

Ob tej priliki pa želim dodata, da je to gibanje zdravo in da bo pravilno peljano do konca. Zato sem prepričan, kajti razmere tukaj in v starem kraju so in bodo take, da ne bo sploh mogoče narediti ničesar, kar bi bilo proti željam onotnih rewežev. Če kdo dvomi, da je naš narod v starem kraju sedaj bolj organiziran kakor je bil kdaj prej v svoji burni zgodovini. Narod ima svojo rodoljubno armado, ima svoj provizoričen narodni odbor in ljudsko oblast, ki ni v rokah starih koruptnih politikarjev, ampak je v rokah resnih narodnih mož in žena, kakor nam zatrjuje pi-satelj Adamič. To je najboljša garancija, da bo pomoč iz Amerike in ostalega sveta prišla v roke nesebičnih ljudi, ki delujejo danes za rešitev naroda in za njegovo novo življenje po končani vojni.

Vsak izgovor, da ne bo pomoč prišla v roke naroda, ne drži vode, nobeno sumničenje, da si bo kdo s tem denarjem kraljal žep, da bodo ta denar spet spravili v svoje žepi staro beografski vlastodržci, ki so naš narod držali v ječi in suženjstvu toliko let, so brez podlage, to pa zato, ker bo ljudstvo z vsemi temi naredilo pošten obračun tako, da ne bed nikdar več mogli ponovno varati ljudstva.

Potreba naše pomoči je nujna. Cele vasi in mesta so uničena, ljudstvo je golo in boso, razgnano po raznih krajih bivšega Jugoslavije. Res je, da bodo nekateri posamezniki sami poslali svojcem veče vsote, toda

kaj bo z onimireveži, ki nimajo svojcev v Ameriki? Ali bomo naneči zanjo storiti nečete, da ne vniči sovražni jo vihar.

Financa JPO je v dobrh in zanesljivih rokah, naložena v bondih Združenih držav, tako da bo pomočni sklad deloval za poraz fašistične trouze tudi med tem časom. Kako se bo stvar delila in kdo bo delil denar, vse to bo prišlo na dnevnih red pozneje, ko bodo spet vstopavljeni stiki z staro domovino, s predstavniki naroda in ko bomo v resnicu lahko rekli, da imamo kaj za deliti. Zato so potrebeni javni shodi, da se razjasnijo nekatere zadeve med nami, da sami uredimo naš aparatu za povojsko sodelovanje in pomoč našemu ljudstvu, ki brani čast in pravice našega naroda tako častno in junaško.

Zato je važno, da vsi posetimo ta shod na praznik 4. julija. Nobeden izgovor ne velja, ker vsako omalovaževanje in brezbržnost koristi samo Hitlerju, Mussoliniju in Hirohitu, tem zakletem sovražnikom slovanskih narodov in demokracije. Mr. Janko N. Rogelj nam pa bo gotovo povedal kaj zanimivega in važnega, ker on predstavlja in vodi pomočno akcijo, ki je kljub vsemu vendar zbrala že nad 50 tisoč dolarjev.

Torej še enkrat vabim vse iz naselbine in bližnje okolice na javen shod 4. julija. Poleg podnebnega govora bo več zabavnih in pevskih točk. Čisti dobitek pa bo šel v gori navedene svrhe.

Z narodnim pozdravom,
Frank Oblak.

Resovragi nas ubijajo, preganjajo, zatirajo, domove nam požigajo, vse zlo, gorje povzročajo.

Brezmejno to gorje, v katero nas sovrag peha, kako on sam zaslubi ga, ko nečloveško nas tepta.

Mi smo pač na boljšem, kot naš sovražnik je, bolj kot delati po krivem, trpeti krivico je.

Krivica se maščuje, nad vsakim strašno, da, kdor vsled krivice pa zdihuje, njemu se nagrado da.

Lahko v miru in sreči bomo svobodno še živel, vedno bomo mogli reči, da čisto mi smo vest imeli.

Kar še počakajmo in videli bomo še, kako se vse obrnilo bo sovražniku—v gorje.

Ameriški letalci nad Evropo
Napisal Ivan Malli

Washington, D.C., 10. junija. (ONA) — Iz neke ameriške baze bombnih letal na Angleškem je zadnji teden prišla vest, da bo "Peklenski angel," najslavnejše bombno letalo ameriških zračnih sil, najbrž zopet poletelo nazaj domov v Ameriko. Letalo bo imelo na svojem potu domov še vedno svojo začetno posadko, katero je imelo na krovu o priliki svojih 28 zračnih napadov na Evropo o belem dnevu, ne da bi se bilo kateremu koli članu moštva pritepeljalo tudi najmanjša negzoda.

To hrabro "staro" letečo trdnjavovo poznavajo v zračni bazi pod imenom "D for Dog." Polna je prask in drugih znakov boja, kazrpana in šele pred kratkim so jo nekoliko prenovili s tem, da so ji zamenjali obomašini. Toda še vedno je polna borbenega duha, prav kakor meseca oktobra, ko je lani preščila v poletu 8 ur Atlantski Ocean in si začela delati ime, da je najslavnejše letalo vsega ameriškega letalstva. Ko so jo

Če res pravi sem Slovenec, ne morem biti sam zase smili meni narod se mučenec, zanj žrtvoval bi vse.

In vi, ki se zato ne zmenite in Slovenijo puščate v nemar, se le za sebe brigate, — naj le nam bo še tujec gospodar.

Le v sebičnosti v svoji ostanite, bogastvo zase zbirajte, za dom svoj se ne zmenite, nič več se zanj ne brigajte.

Le dajte vse to, če morete, če vam Slovenija ni mar, če nič zanjo storiti nečete, da ne vniči sovražni jo vihar.

Če pravi ste Slovenci pa, če res sploh imate srce, ne boste storili pač tega, za sveta zaklade vse.

Da bi taki bili, bili brez vse časti, da na dom bi pozabili, naj z njim kar hoče se zgodi.

Jaz tak že nečem biti in tudi ne bom nikdar, če Slovenijo imam zgubiti, kaj mi še za me samga mar?

Če se to zgodi, da Slovenije več ne bo, oh, kako to boli! Ne daj Bog, da zgodi se to!

Naj li nas zdaj že konec bo, zakaj, zakaj vendar? saj narod poštenjakov smo, ki jim je pravica mar.

Zakaj naj vniči nas sovrag? Zakaj raje ne pogine sam? Je hujš kot sam vrag, — brezmejno zlo povzroča nam.

Saj kdor drugim jamo kopije, sam vanjo zvrne se. Pazimo zdaj vse samo, četudi zdaj to zgodi se.

Naj li mi umrjemo, sovrag naš pa živi, kako naj to razumemo? Pravica, kje potem si ti?

Trdno mi verujemo, da nas konec še ne bo, in zelo se zanimamo, kako s sovragom našim bo.

Res sovragi nas ubijajo, preganjajo, zatirajo, domove nam požigajo, vse zlo, gorje povzročajo.

Brezmejno to gorje, v katero nas sovrag peha, kako on sam zaslubi ga, ko nečloveško nas tepta.

Mi smo pač na boljšem, kot naš sovražnik je, bolj kot delati po krivem, trpeti krivico je.

Krivica se maščuje, nad vsakim strašno, da, kdor vsled krivice pa zdihuje, njemu se nagrado da.

Lahko v miru in sreči bomo svobodno še živel, vedno bomo mogli reči, da čisto mi smo vest imeli.

Kar še počakajmo in videli bomo še, kako se vse obrnilo bo sovražniku—v gorje.

SLOVENIJA V NEVARNOSTI
Zložil Andrej Tomec

Johnstown, Pa.—Slovenija—domovina naša, v najhujši stiski danes je, zvezda njenja že ugaš— Oj, ne sme, ne sme vgasniti še!

Zato Slovenci vsi, vsi na noge, vse na plan, da nebo se spet zjasni nam spet zasiđe!

Za rešitev drage nam Slovenije žrtvujmo vse in storimo, kar le v naši moći je, — čolnič naš otmimo!

Če res pravi sem Slovenec, ne morem biti sam zase smili meni narod se mučenec, zanj žrtvoval bi vse.

In vi, ki se zato ne zmenite in Slovenijo puščate v nemar, se le za sebe brigate, — naj le nam bo še tujec gospodar.

Le v sebičnosti v svoji ostanite, bogastvo zase zbirajte, za dom svoj se ne zmenite, nič več se zanj ne brigajte.

preteklega septembra na Kellogg Field, Mich., izročili njenemu 21-letnemu pilotu R. L. E. Baldwinu iz Yakime, Wash., je bila ta leteča trdnjava najnovješta stvar, višek tehnične popolnosti. Dva tedna po njeni vključitvi v vrste osme zračne armade, je bil "Peklenski angel," tako imenovan zaradi angelčka, naslikanega na telusu letala s perotmi in bombo do 500 funtov, poslan na prvi ameriški zračni napad ob lelem dnevu, in sicer na oporišče podmornic v Saint Nazaire.

Stiri minute je obletaval cilj, preletela kubično miljo proti-avionskih granat in klubu temu zadele doke podmornic in se vrnila nazaj v bazo brez najmanjše praske. Njena posadka je bila enodrušno mnenja, da se je zgordil pravi čudež, ker je tako ogromna količina granat na bazi tega velikega letala—vsi so bili od srca srečni, da se jim je sploh posrečilo, vrniti se domov.

To letalo pa tudi pozneje ni bilo nikdar resno poškodovano. Nobeden od posadke ni bil niti najmanjše škrbe. Šrapneli so živigali okoli nas kakor tornando v smrekovem gozdu." Po tej skušnji smo bili prav posebno zadovoljni, da smo mogli razbijati Bremen z eksplozivnimi bombami. Toda verujte mi, oni proti-avionski topničarji niso bili topničarji le za šalo."

Nato je razgovor zopet prešel na vprašanje lovecev in Bone je bil soglasen v vsemi svojimi tovariši, ko je izjavil: "Najhujš se je meni zdelo takrat, ko smo se udarili s Focke-Wulf aparati o priliki našega velikega napada na Kiel pred par dnevi. Bilo jih je najmanj dvesto, na naši kmeti več, ki so se prednojele. Nato je bila Jugoslavija resnično zasedena. Kljub vsem poskusom Paveličevega režima, da si pridobi njegovo sodelovanje, je staro kmečki vodstvo postal nekajčig. Dr. Maček, ki uživa med hrvaškimi kmeti velik ugled, je bil osluškan v peti letu ob obdobju obdržal zvezo s svojimi pripadniki med kmečkim ljudstvom. Nacisti so ponovno prisili Dr. Maček-a, da menja svoje bivališče in ga vedno strogo nadzorovali. V teku zadnjih dveh let je bil najmanj štirikrat prisilen potovati v Berlin, a se ni nikdar udal pritisku načističnih voditeljev in je odklonil vsako sodelovanje z zasedbenimi silami ali njihovim kvizilinskim režimom. Njegova sedanja internacija bo le še povzročila njegov ugled med masami hrvaških kmetov, ki so o priliki neke prejšnje arretacije dr. Maček-a ustavili dovoz deželnih pridelkov na mestne trge in na ta način prisili Paveliča da sam poprosi načiste, naj izpušte priljubljena predstavništva kmečkega ljudstva.

O 10. se vrši v cerkvi Presvetega Srca Jezusovega v L'Anse slovenska sv. maša ob navzočnosti omenjenega škofa, isto bo daroval Father Scheringer, pel bo znano Sattnerjevo serafinско mašo slovenski cerkveni pevski zbor iz Columeta, Mich. Pridigral bo Very Rev. John T. Holland, župnik cerkve Matere Božje v Sault Ste. Marie, ta cerkev stoji na prostoru, kjer je pokojni škof Baraga imel svojo prvo katedralo.

Opoldne bo kosilo za duhovščino v cerkveni dvorani.

Ob 1. sledi skupno romanje na grobnišču škofa Barage v Marquette.

Ob 4. popoldne bo mil. škof podelil blagoslov z Najsvetješim v katedrali sv. Petra, nakar sledi letno zborovanje Baragove zveze v Baragovem auditoriju. Po zborovanju sledi večerja v cerkveni dvorani, gostitelj iste je Msgr. Bucholtz.

Ker se vrši na obletnica izven nedelje, ko je častita duhovščina zaposlena, je pričakovati velike udeležbe od njene strani.

Razen Slovencev v Jugoslaviji (pred vojno, ker zdaj so Slovenci silno odvedeni v razne druge kraje) imamo v Evropi predvsem še naši narodni manjšini, brž za mejami v Italiji in Avstriji (Nemčiji), od tega v Italiji (Julijski Krajini) okrog 425,000 in v bivši Avstriji (na Koroškem in Zgornjem Štajerskem) okoli 90,000.

Okrog 6,000 Slovencev imamo še ob Rabi na Madžarskem in 2,000 na ostalem Madžarskem. Vse to je naše živo narodno telo. Razen tega imamo že povsod po Evropi raztresene Slovence, zlasti po večjih mestih, veliko pa je naših izseljencev v Franciji, Nemčiji, Belgiji in Nizozemski.

V Franciji živi okrog 40,000 izseljencev, in to predvsem v industrijskih podjetjih na severu (Department Nord in Pas de Calais) in na severovzhodu v Loreni (departmента Moselle in Neutrhe-Moselle).

V južovzhodni Belgiji, v pokrajini Limburg (kraji Eysden in Waterschee) Slovenec, pretežno ruderjev, je zdaj okrog 6,000, na skrajnem jugu Nizozemske (Herlen) pa okrog 3,000 naših ljudi.

V Nemčiji se ceni število Slovencev na 50,000, največ v industrijskih predelih Porenja in Westfalije (Dortmund, Essen), ter v Zell in Weisenthal ob severni švicarski meji.

Od ostalih evropskih držav ima precej Slovenec še Španija, Češkoslovaška, Poljska, Romunija in Bolgarija. Razen Slovenec v Jugoslaviji ter manjšin na Koroškem in Primorskem, živi torej po Evropi raztresenih še okrog 110,000 Slovencev.

V državah Severne Amerike živi čez 250,000 Slovenec in sicer največ v državah Colorado, Illinois, Indiana, Kansas, Michigan, Minnesota, Utah, Washington, West Virginia, Wisconsin. Prav posebno mnogo Slovenec pa imata državi Ohio s središčem v mestu Cleveland, okrog 40,000, in Pennsylvania.

V Kanadi je okrog 20,000 Slovenec, v Južni Ameriki, predvsem v Argentini nekako 40,000, v vsej Ameriki torej skoraj 310,000. V Australiji se ceni njih

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Tiskalna vrsta strogo
Lestinska Kranjsko-Slovenko Katolička Jednota v Združenih državah američkih
URDNEŠTVO IN UPRAVNIŠTVO CLEVELAND 3, OHIO.
6117 ST. CLAIR AVENUE
Vsi člani so v celoti morajo biti v naslednji vrsti najpoznejno do nobete opštine
na prihodnjem v Meritni nastopljajočega leta.

Naročnost:
Za člane na leto..... \$0.84
Za nečlane na Ameriko..... \$2.00
Za Kanado in inozemstvo..... \$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO.
Phone: HENDERSON 5012
Terms of subscription:
For members, yearly..... \$0.84
For nonmembers in U. S. A..... \$2.00
Foreign Countries..... \$3.00

— 28 —

LETOSNI PIKNIKI

Ta nesrečna vojna tudi društva v marsičem prizadeva; jemlje jim člane v armado in s tem manjša število članstva za skupno sodelovanje; udeležbe na sejah so piše vsled zaposlenosti društvenikov v municipijskih tovarnah, tako je tudi težko s prireditvami kake zabave, bodisi doma v zborovalni dvorani, ali povodom kakega izleta (piknika) v prosti naravi.

V mirnem času smo imeli tekom poletja v našem koledarju društvenih prireditiv celo vrsto društva; sleherna nedelja je bila vpoštetna. Pa poglejte današnje Glasilo,—niti enega društvenega piknika ni označenega!

Ni čuda! Mladine pri društvu v obče ni, ker služi v armadi; godbe vsled tega tudi niso na razpolago; mnogo članov mora celo od nedeljnih delat; omejitev uporabe gazolina in kavčukastih koles, onemogočuje udeležbo posetnikov piknika, tako tudi racioniranje jestvin, katere se je na taki prireditvi svoječasno lahko preskrbelo.

Res, "malo oddihha in odpocitka v vročem poletju kje v zeleni naravi okrepi delavca in ga razveseli, če je v skupnem društvenem krogu; toda to je v teh kritičnih časih nemogoče vršiti in vsled tega trpijo tudi društvene blagajne, saj se je ob sličnih prilikah pri kakem večjem društvu naredilo po par stotakov člankov dobitka za upravne stroške.

Temu nedostatu se pride lahko v okom. Namesto običajnega piknika, naj se določi za društveno blagajno na primer po en dolar na vsakega člana, pa bo društvo veliko na boljšem in bodo pri tem vsi člani enako prizadeti, ne pa samo nekateri, ki so bili na pikniku in so potrošili gotovo več kakor pa en dolar. S tem se tudi prihrani mnogo dela veseljemu ali pripravljalnemu odboru. Časi glede zasluzka so sedaj dobri in gotovo ne bo noben član zaradi onega dolarja godrnjal.

V KAKSEN BO KONEC HITLERJA?

Sredi tekočega meseca je kongresni odsek za zunanje zadeve povabil v Washington znanega nemškega pisatelja in zgodovinarja Emila Ludwiga, ki je rodom žid, a naturaliziran švicarski državljan. Ludwig je dober poznavalec nemškega ljudstva, ker je več let ondi živel, tekom vojne pa zbežal v inozemstvo.

Omenjenemu kongresnemu odseku je pri tej priliki takole povedal: "Trdno sem uverjen, da bodo Hitlerja nemški junkerji odstranili s tem, da ga bodo umorili, kajti le-ti so bili vedno nasprotniki njih cesarjev in kraljev. V vrsto junkerjev prištevam generale, ki so nad vse zvit in prekanjeni. Po usmrtnitvi Hitlerja se bodo začeli izgovarjati in nam dobrikati, češ, 'Mi imamo radi Američane, mi ne sovražimo židov, mi ne zahtevamo nobenih kolonij, torej bodimo spet prijatelji!'

Ludwig je dalje omenil, da bo napad iz zraka stril Nemčijo; ako bodo združeni narodi, oziroma zavezniški še v bodoče tako uspešno Nemčijo bombardirali, bo to nemškemu ljudstvu oslabilo živce in ne bo treba po suhem Nemčije napadati. Sodba Ludwiga je, da se bo Nemčija kmalu vdala vsled strahu pred sovražniki, saj že itak moralna med nazijskim vojaštvom pojema ali odnehuje.

Kaj se bo zgodilo, ko Hitlerja ne bo več med živimi? Ludwig se boji, da bomo doživelvi sličenslučaj kot po končani prvi svetovni vojni. "Bojim se, da bo Amerika zopet preveč popustljiva, ko bo trdila—'Nemci in ti generali niso preslabi, naredimo zopet mir in bodimo z njimi prijatelji!' V tem oziru se boste gospodje zelo motili, vsi nemški generali so Hitlerjevi privrženci, vsi ti so simbol nemške vojne sile, torej se jih mora uničiti. Dokler bodo nemški generali živeli, bo vsak nemški deček misil in računal na osveto ali maščevanje nad zmagovalci. Zato je treba Nemčijo popolnoma razorožiti. Puštite Nemčiji njih deželo, katero je lastovala pred vojno, toda odvzemite ji orožje, nadzorujte njih izobrazbo in dajte jo nadzorovati tudi v političnem oziru, saj ste se že menda prepričali, da se Nemčija ne more sama pravilno vladati. Nemčijo je treba izčistiti v pravem puritanskem smislu; ako ne bo sledila čez 20 let tretja svetovna vojna!"

— V —

Skopuhu v album

Dolar, dolar, to tvoja je ideja,
Cvenk v žepu,—tvoja je največja sreča,
denar, denar,—da se množi in veča,
da istega bi bila skrajna meja.

Kaj mar so ti sirote, siromaki,
kaj mar ti reveži, kaj mar berači,
katere skrb, usoda bridka tlači?
Pomoč odklanja vsem pri prošnji vsaki.

Prišla bo smrt,—že težka tvoja hoja,
ni centa ne boš mogel vzeti s sabo,
pretakal solz nikdo ne bo za tabo.—
"Skopuh je bil!"—posmrtnica bo tvoja.

Ivan Zupan.

Priporočilo za uporabo lojalnih tujev v vojnih tovarnah

Office of War Information
Washington, D. C.

Washington, junija. — V skupni izjavi ministerstva vojske, mornarice in pravde in pomorske komisije se priporoča, da se uporabijo v vojnih tovarnah vse tuje v Združenih državah brez ozira na narodnost ali državljanstvo.

Ta izjava tudi skrajšuje in poenostavlja postopek na podlagi katerega morejo vse, ki imajo z vlogo pogodbo za gradbo aeroplakov ali "klasificirano" pogodbo dobiti dovoljenje za zaposlitve tujev v teku dveh tednov ali manj.

Skupna izjava pravi da je "celo pri aeronautičnih in klasificiranih pogodbah podjetnik dolžan sodelovati s prisilcem, ki se izvrši v letalih." Tukaj je krajjev, pripravnih za izkrcavanje na otokih in na celiini. Otoki Vis in Lastovo ter pristanišče Split, Zadar, Šibenik in Sušak štejejo med najugodnejše kraje za izkrcavanje. Jugoslovanska obala je gorata, kajti tudi vse njeni zaledje, ki se spenja proti severu do alpske prepone, ter do dunajskega kotla, a na vzhodu do velike madžarske ravnine. V severnem delu Jadranskega morja sta najboljši luki isterskega polotoka Pulj in Trst.

"Jugoslovanska obala pa je bogata izvrstnih luk—na stotine je krajjev, pripravnih za izkrcavanje na otokih in na celiini. Otoki Vis in Lastovo ter pristanišče Split, Zadar, Šibenik in Sušak štejejo med najugodnejše kraje za izkrcavanje. Jugoslovanska obala je gorata, kajti tudi vse njeni zaledje, ki se spenja proti severu do alpske prepone, ter do dunajskega kotla, a na vzhodu do velike madžarske ravnine. V severnem delu Jadranskega morja sta najboljši luki isterskega polotoka Pulj in Trst.

"Moje perilo je v Indiji... in ga ne morem dobiti pred prihodnjim tednom nazaj."

Vojni in pomorski zrakoplovni promet sedaj znaša okrog par sto poletov čez Atlantik na teden in ta številka zmeraj raste. Ko je pred kratkim neko letalo priletelo iz Avstralije v Kalifornijo v rekordnem času od 33 ur in 27 minut, je dokazano, da je brzina glavno načelo prenosov zračne komande.

Zdravila, krvno plazmo in potrebščine, ki se nujno rabijo sedaj letala hitro raznašajo, kamor je treba. Nedavno je bila celo bolnišnica prenesena na letalo v Alasko. Letala prometne komande nosijo vsake vrste tovor, ki je potreben v vojnem naporu. Nekajkrat so če velike količine vode nosili tanki in automobile.

Prekratko je ena vrsta in sektorov z Fidžijim otokov prenešena v letalih v Honduras, da bi tam uradili insekte, ki napadajo korenine hmelja, ki se zelo ceni za vojne potrebe. Letala, ki se vračajo s fronte peljejo nazaj ijudi; kakšenkrat so prenarejena v leteči bolnišnice za ranjene. In pred nedavnim so se letala vračala s poletom, kjer so nosila tovor, napolnjen s poljskimi delavci z bahamskih otokov.

"Zračna oporišča v Istri in severni Italiji bi bila ogromne važnosti, ker bi ogrožala vse srednjo evropske industrijske središča od Gradca do Dunaja, Budimpešte, Brno in vso oblast poljske Ruhre, iz slične daljave kot je iz Anglie do Hamburga. Rumunska petrolejska polja bi bila takoj blizu, kajti je iz zavezniških letališč v Severni Afriki do Turina. Prenos industrije iz zahoda na vzhod ne bi mogli več rešiti nemške industrije pred uničenjem. Invazija Balkana in srednje Evrope bi bila mnogo cenejša, ako bi dobili kontrolo nad Jadranskim morjem.

"Sla vonska in madžarska ravina sta oddaljeni od Jadranskih pristanišč le s 50 do 80 milij širokim pasom kraškega masiva. Od tam se razprostira nepretrgana ravina prav do dunajske kotline; vzdolž Odrope pa se odpira pot v Belgijo.

"Zvezniki bi našli vojaško in gospodarsko premoč v krajinah, kjer žive zatirani Slovenci, Hrvati, Srbi in Albanci ob obali in v njenem zaledju. Jadransko morje je idealna pomorska pot za prevoz bencina iz Bliznjega Vzhoda. Iz Trsta do Tripolisa in Haife, kamor vodijo petrolejske cevi iz Mezopotamskih vrelcev, je komaj 1,700 milij, polovico manj nego iz New Yorka do Gibraltarja. To so ogromne ugodnosti, ki bi odtehale vse težave te operacije.

"V začetku leta 1918 je Nemčija ustavila britanske in francoske vojaške sile v severni Franciji. Rusija in Italija sta bili premagani, Srbija, Rumunija in Bolgarska pa so bile zasedene. In vendar so se komaj par mesecev po porazu Bolgarije zamajale vse fronte v srednji Evropi in končni poraz je prišel skoraj čez noč. Iste možnosti hitrega poraza Nemčije bi se mogle pojavit, ako zavezniški temeljito izkoristijo vse one ugodnosti, kateri bi jim nudile invazija Italije."

"O vprašanju invazije Balkana

V svoji številki od 8. junija prinaša "Christian Science Monitor" članek Mr. Roberta Wertheimerja, v katerem govori o Italiji kot vazalski državi načistov. Članek obravnava tudi vprašanje invazije evropske trdnjave preko Balkana:

"Največja pot v osredje Nemčije je Jadransko morje, toda dokler sta obe njegovi obali, italijanska in jugoslovanska v rokah sovražnika, te poti ni mogoče izkoristiti. Ko pa bodo zavezniški imeli nadzorstvo nad vzhodno obalo italijanskega škornja in svoboden dostop v

Jadransko morje, bodo držali v rokah ključ do vse centralne Evrope. Ko bodo imeli trdnjo oporišča v Apuliji, jim bo pot skozi Otrantsko ožino odprta, in ako okupirajo Krf, bodo mogli pošiljati tudi velike pomorske konvoje v severno Italijo. Krf je otok, ki je prehajal iz roke v roko, katerega so Benečani vzeli Bizantincem, a Turki Benečanom, je največji otok v Jadranskem morju. Ravno tako je za kontrolo Jadranskega morja kot Malta za srednji del Sredozemskega morja.

ustvarja vzor za razvoj zračnega prometa po celem svetu za civilne potrebe po vojni.

Razne vrste potniških letal in bombniki so bili prenarejeni ali pa popravljeni in pobravani z vojno barvo, sedaj služijo za zračni prenos v vojni komandi ali pomorskem zrakoplovstvu.

Ta letala, ki jih vozijo prejšnji civilni piloti pa piloti izbrani v vojnih in pomorskih šolah za letanje, sedaj letajo na vsa bojna polja, kjer se Združeni narodi borijo proti osišču.

Pogovorili so pred veliko nalogo vzpostavitev in deljenja pomoči, da bi se olajšala lakota, trpljenje in bolezni, ki so bili oropani, ki so brez doma in ki nimajo od česa živeti, je že na poti. Več potrebuje razpoložljivih in še več se bo storilo, ko skupne sile celega civiliziranega sveta privedejo vojno k neizbežnemu kraju, s popolno zmago nad osjo in nad vsem za kar je osišče odgovorno — nad tiranstvom, suženjstvom in surovim postopanjem z narodi.

Pomoč Severni Afriki

MEMORANDUM M. LEHMAN
direktor urada za zunanje pomoč
in vzpostavitev

(To je prvi v seriji člankov, katerega je napisal g. Lehman za časopise v tujih jezikih v Združenih državah.)

Združeni narodi se nahajajo

pred veliko nalogo vzpostavitev in deljenja pomoči, da bi se olajšala lakota, trpljenje in bolezni. To delo je že začeto v Severni Afriki pod pokroviteljstvom vojske Združenih držav in urada za Zunanjo pomoč in vzpostavitev. In čeprav je pomoč v Severni Afriki majhna v primeri z delom ki ga bo treba opraviti, kadar naša čete pridejo v Evropo, smo vendar po tunizijski kampanji začeli spoznati nekatere od mnogih problemov in korakov, katere bo treba narediti, da se razrušeni svet zopet privide v stanje miru.

Kadar so se naše čete pretekelo meseč novembra izkrcali v Severni Afriki, je bilo civilno prebivalstvo v Alžiru in francoskem Maroku v mnogo boljem stanju nego smo pričakovali. Tu pa tam je bilo sicer lakote in trpljenja radi pomanjkanja, to da prehrano različnih vprašanja glede razmer v pogledu prehrane v njihovih deželah.

Jugoslovanski delegat, Dr. Mirko Mermolja je odgovoril bostonskemu listu naslednje:

"Situacija prehrane v Jugoslaviji se menja od kraja do kraja, kajti država je raztrgana devet različnih zasedenih ozemelj.

"Najhujše razmere vladajo vzdolž jadranske obale. Madžarska je anektirala rodovitno Vojvodino, a Bolgarija si je prisvojila široke predele južne Srbije.

"Osišče vzdržuje vojsko od približno 525,000 mož na ostanek, manj rodovitnem ozemlju, katerega pridelek mora hraniti vse o ogromno število vojaških.

"Boji so seveda zmanjšali pridelek v onih predelih ozemelj, katere imajo v rokah gerilci; tam je pomanjkanje najhujše, ker se morajo gerilci preživljivati na zemlji, na kateri se bodo doživeli.

"Priprave za pomoč v Tuniziji so igrale važno vlogo v načrtih generala Eisenhowera za to kampanjo. Pod imenom "Tunizijski oddelek" je bilo organizirano posebno vojaško poveljstvo z nalogo, da pomaga civilistom v prehrani in potrebnim ozemljih. Fred K. Hoehler iz Chicaga, šef urada za Pomoč in vzpostavitev, je bil imenovan za glavnega civilnega člena tega oddeleka. Še pred zadnjimi borbami je pripravil primerne količine hrane, obleke, mila in zdravila v skladničih blizu bojnih vrst, da bi se razdelile takoj ko mogoče. Sodelovanje med vojnim in civilnimi člani tega oddeleka je bilo tako ozko, da so hranila za lačne in zdravila za šibke in bolne, bili razdeljeni tako, da je vojaška situacija to dovezla v nevarnost kuge je odstranjena. In v relativno kratkem času se bodo narodi Severne Afrike ne samo sami vzdrževali, temveč bodo kot člani Združenih narodov pomagali zadati zadnje udarce v Evropi in drugod za končno zmago.

Tu doma se pripravljamo za ogromno nalogu, da namreč prinesemo pomoč izmučenim narodom v zasedenih deželah, ko bodo konečno osvobojeni iz osiščnih okov. S pomočjo Švedov in Svecarjev delamo na načrtu, da se preskrbi hrana za Grčijo. Z vseh strani nas okrožajo velike težave. Sovražniku ne smejo dati miru niti upanja, dokler se brezpogojno ne uda, kajti to je predsednik proglašil kot naš edini vojni cilj. Mi nimamo dovolj potrebnih teme, da zato naložili stroge omejitve, da bi tako lahko drugje pomagali. Tu ni mogoč mnogo ladij, a pod-

mornice v vseh oceanih nadaljujejo z uničevanjem njihove toga.

Ampak mi prav občutno gremo naprej. Ravno tako kakor se Amerika ne bori sama v tej vojni temveč kot član Združenih narodov, mora tudi p

K. S. K.

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1944. Inkorporirana v Jolietu,
državi Illinois, dne 12. januarja, 1948.
GLAVNI URAD: 351-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5446; stanovanja glavnega tajnika 8448.
Oti ustanovitev do 30. aprila, 1948 znača skupna izplačana podpora \$8,742,618

Solenvent 127.24%

Častni predsednik: PLAVNI ODBORNIKI

Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 2723 W. 15th St., Chicago, Ill.

Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKSEN, 196-Zond St., N. W. Barberon, O.

Četrji podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Ely, Minn.

Peti podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4573 Pearl St., Denver 16, Colo.

Glavni tajnik: JOSEPH ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: LOUIS ŽELEZNICKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATTHEW BUTALA, 616 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni zdravnik: DR. JOSEPH E. URSICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

N A D Z O R N I O D B O R

Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O.

Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1352 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

Tretji nadzornik: JOHN PEZZIRTZ, 1404 Pepper Ave., Cleveland 10, Ohio

Četrji nadzornik: MARY HOCHHEVER, 21241 Miller Ave., Cleveland 10, Ohio.

FINAČNI O D B O R

Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Prva poročnica: MARY KOSMERL, 117-5th St. S. W. Chisholm, Minn.

Drugi poročnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

Tretji poročnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

Četrji poročnik: JOHN TERSELICH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Peti poročnik: JOHN BEVEC, Alexander Ave., Strabane, Pa.

Šesti poročnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORG, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

NAČELNIKA MLADINSKE IN ŽENSKE AKTIVNOSTI

JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikače se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopis, društvene vesti, ramza naznanila, oglase in narodno pa na GLASILLO K. S. K.

JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

IZ URADA Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th Street, Chicago, Ill.

Kristanov govor po radiu v Detroitu

Zivela svoboda in enakopravnost v novi Jugoslaviji! Zivela demokracija na vsem svetu! Etbin Kristan mudil dne 30. maja v Detroitu, kjer je nastopil na javnem shodu, ki ga je priredila podružnica štev. 1 SANS, kot glavni govornik, je imel po radiu sledeči govor:

"Kakor za druge narode tako se piše v sedanjih dneh tudi za Jugoslovane bodočnost s krvavimi črkami in zavedati se morajo, da je tista bodočnost naših slovenskih žrtv, padlih v tej vojni, in se poklonijo junashu našega majhnega naroda, nato pa pravijo:

"Današnje zborovanje izreka zaupnico SANSU, oziroma izvrševalnemu odboru ter se zanaša, da bo vodil politično gibanje v prid našega naroda v domovini; ker narod sam ne more zdaj govoriti v zunanjem svetu v tem oziru, moramo govoriti zanj mi tukaj in smo si zato kot svobodni in enakopravni državljanji Združenih držav izvolili Slovenski ameriški narodni svet, da v našem imenu zastopa naše želje z ozirom na borbo in pravice slovenskega naroda v starri domovini.

Osišče je doseglo več svojih zločinskih uspehov s propagandnimi intrigami kakor pa s strateško genijalnostjo in vojaško hrabrostjo. Brez nasprotnosti in nesporazumov ni nobene dežele na svetu in nacistična mašina jih vse pozna in izrablja. V Jugoslaviji je najprej povzdignila Paveliča na Hrvaškem in Nedija v Srbiji na kvizilinška mesta, potem pa je začela širiti svoje laži z namenom, da zaseje čim večje sovraščo med posameznimi deli ter ustvari zmudo, iz katere bi za Jugoslavane ne bilo izhoda.

Ce smo prepričani, da mora biti osišče popolnoma poraženo, ni dovolj, da izgubi bitke na bojiščih, ampak se mora tudi uspeh te propagande preprečiti. Nacizem trdi, da je Jugoslavija za yekomaj razbita; mi moramo dokazati, da so Sloveni, Hrvatje in Srbi na delu za novo Jugoslavijo; fašizem razdvaja, mi moramo spajati; osišče se je sovraščo, mi moramo krepliti bratstvo.

Noben del Jugoslovanov ni sam zase dovolj močan, da bi se mogel uspešno razvijati v novi Evropi. Avtonomija je vsakemu posameznemu delu potrebna, da more neovirano razviti svojo kulturo. Toda gospodarski razvoj, brez katerega je kulturen napredok nemogoč, bo zahteval velike skupine in interes vseh Jugoslovanov bodo najbolje zavarovani, če vstopijo kot organizirana skupina v večje enote, ki bodo po zmagi Združenih narodov neizogibne.

Stranke so bile pred vojno in bodo po njej. Kjer jih ni, je jasno, da ni demokracije. Toda sedaj je na kocki obstanek naroda. Vsem Jugoslovanom brez izjeme grozi popolno uničenje in zato je dolžnost vseh strank in skupin, da se združijo za rešitev in za poraz skupnega sovražnika.

Zedinjene države dajejo v tem oziru vsem svobodoljubnim narodom sijajen zgled. Tukaj imamo demokrate in republikane, delavsko stranko, socialiste in še druge skupine. Vsaka vztraja na svojem programu in svojih načelih, toda v boju za ohranitev tega, kar si je narod priboril s krvjo in znojem, ni razlike med njimi. Brez pogojna kapitulacija sil teme je njih skupni cilj.

Mnogo napak je bilo storjenih v preteklosti. Zgodovina bo sodila o njih in mi se moramo učiti, da jih ne ponovimo. A sedaj ne smemo ovirati našega dela za osvoboditev, za katero teče kri naših bratov in sester. Od novega sveta pričakujemo varnost za naše otroke in otrok otroke. Pokazati pa mu moramo, da smo zreli in vredni enake svobode, kakor jo želimo vsem narodom, ki se zanje bori. Usoda nam je dala dom na Balkanu in tam moramo živeti — Slovenci in Srbi in Hrvati pa ostali naši sosedje. Potem takem si morajo urediti ta dom tako, da bodo vsi uživali enake pravice in postanejo sposobni za delovanje pri zgradbi novega sveta, iz katerega izgine strah pred večno negotovstvo.

Nekje druge so vrgli iz tira dolg tovorni vlak in za širi dni pretrgali promet na progi.

Casu primerno

"Dolar dandasne ne potuje več tako daleč kot svoječasno." "Prav imaš, toda potuje več hitreje."

Ko so dne 6. junija Združena slovenska društva v New Yorku obhajala pod gostoljubno streho Slovenskega narodnega doma v Brooklynu, N. Y., SLO-

VENSKI DAN, se je nabralo \$200.00 za SANS. To vsoto sme prejeli dne 8. junija.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Javni shod, ki ga je priredila podružnica štev. 1 v Detroitu, Mich., dne 30. maja populne, se je klub zopnemu vremenu dobro obnesel. Udeležili so se ga tudi rojaki iz Kanade. Glavni govornik je bil naš predsednik Etbin Kristan.

Podružnica štev. 2 SANS, Chicago, Ill., ima svojo prihodnjo sejo dne 26. t. m. v prostorih na 1638 N. Halsted St. Začne se s pol osmih zvečer.

Podružnica štev. 33 SANS, Bridgeport, O., ima svojo prihodnjo sejo dne 6. julija ob treh popoldne v društveni dvorani na Boydsville, O.

Cetrta seja našega izvrševalnega odbora se je vrnila dne 12. junija v Chicagu.

Predsednik Roosevelt o izrabljanju

Washington. — Predsednik Roosevelt je obljubil, da se bodo v bodoče naravne in človeške moči boljše rabile in da "ne bo nobeden narod izrabljal" tako, da bi se popravili standardi življenja v vsem svetu.

V svojem pripravljenem govoru delegatom Združenih narodov na konferenci hrane in agrikulture, ki so nedavno končali svoje zborovanje v Hot Springs, Va., je Mr. Roosevelt izjavil, da bi ameriški vladar rada vzela v svoje roke pripravljalno delo, da se organizira v Washingtonu pred 15. julijem začasna komisija za hrano in poljedelstvo. Ta začasna komisija naj bi priporočila 45 udeleženim narodom, da se ustvari stalna pisarna za hrano Združenih narodov, katera bo nadaljevala delo konference, da se pripravi "mir skozi izobilje."

Mr. Roosevelt je tudi nekaj razširil idejo o objavljenih "stirih svobodah," ko je rekel, da se naš končni cilj lahko takoj opisce:

"Zgradiamo za vas, za vse ljudi, svet, v katerem bo vsak človek imel priliko, da živi svoje življenje v miru; deluje koristno in zaslubi vsaj toliko, da zavoljil svoje potrebe in potrebe svoje družine; da se druži s prijatelji, katere sam izbere; da misli in veruje svobodno, in umre siguren v zavesti, da bodo njegovi otroci in otroci njega otrok iste priložnosti imeli."

Predsednik je rekel, da je konference prehrane pokazala, da se "svobodni narodi v celem svetu morajo sporazumeti za skupno delovanje in za skupen način delovanja."

Amerikanci v vojni

Washington. — Pol milijona gospodinj je šlo v vojno v teku leta 1942. Zaposlene so v tovarnah, uradih in v vseh onih neštivilnih službah, kjer žene zamenjajo moške, vpoklicane v armado. Žene so naša največja rezerva delavskih moči in mnogo tisočev jih bo moralno na delo v teku prihodnjih mesecov.

Nekaj žena je zaposlenih v pravi vojni službi, toda velika večina pomaga v onih važnih civilnih službah, brez katerih bi bilo nemogoče izdelovati vojno oružje.

Pralnice so ena od važnih naprav in razmer sploh ni mogoče opisati, kajti ona toliko hvaljena higienična oskrba nemške industrije se je pokazala popolnoma nezmožna, da rešuje probleme, ki so se pojavili, ko je bilo treba natrpati tisoče in tisoče ljudi v taborišča brez kanalizacije. Radi tega so delavci obsojeni na to, da dobesedno gajijo v blatu in nesnagi, kar izpodkopava njihovo zdravje in povzročuje ostreerne kožne bolezni.

Holandec je pričel, da

let. Nedavno je v neki domači pralnici šivala gume stvara od 75 let, dočim je druga, za pet let mlajša, pet dni v tednu likala robce, akoravno je razpolagal z zadostnimi dohodki in sicer ni hodila na delo.

V gornjem delu države New York vozita dve poročeni ženi tovorne automobile, ki pobirajo perilo za podjetje, ki se bavi s pranjem in čiščenjem oblek.

Ko so se ljudje pokazali presečene, da opravljajo tako delo, sta ženi dejali, da "sta se že nekoliko privadili." Ena od njih ima že nekaj izkušnje, ker je često vozila s tovorom avtomobilom mleko. Obe sta navdušeni nad svojim delom, ki vključuje tudi pregled tovornih avtomobilov vsak dan po koncu službe.

Neka vdova, rojena v Italiji, ni mogla stopiti v vojno tovarno, pa je zato vojno delo zanesla prav v kuhanj. Ta 66-letna "subkontraktorka" popravlja rokavice iz asbestosa za veliko električno podjetje v New Jersey—popravi jih nekako do 40 na teden in ob tej priliki prihrani mnogo asbesta.

"Večinoma delam zvečer," je dejala, "in včasih mi tudi pomaga sestra. Asbest je tako trda tvarina; delo je težko, toda čimveč mi prinesejo tudi rokavice, toliko ljubše mi je."

Druga podjetna gospodinja pa je iznala nove vrste podjetje v Kansas City. Glasom nekoga poročila, ki je prispevo v OWI, računa po 50 centov na teden za telefonske klice z uporabnikom delavcem, katere tako vrže iz postelje ob določenem času. Vsteti je največ 10 klicev na teden; vzela si je dva "business telefona," da zadovolji svoje številne odjemalce.

Zivljenje tujerodnih delavcev v Nemčiji

OFFICE OF WAR INFORMATION FOREIGN LANGUAGE DIVISION
Washington, D. C.

Poročilo očivida

Holandec, ki je bil nasilno "rekutiran" za delo v nacistični Nemčiji, katemu se je posrečilo od tam pobegniti v Anglico, je pred kratkim živo opisal, kako nečloveško nastopi v svoji otočni skupini delavcev v Ameriki, častno služilo svojemu namenu, stremčemu za tem, da pomagamo Slovencem v starri domovini pripraviti svobodo, katera bo zagotovila vse življenje.

Zdravimo za nas, za vse ljudi, svet, v katerem bo vsak človek imel priliko, da živi svoje življenje v miru; deluje koristno in zaslubi vsaj toliko, da zavoljil svoje potrebe in potrebe svoje družine; da se druži s prijatelji, katere sam izbere; da misli in veruje svobodno, in umre siguren v zavesti, da bodo njegovi otroci in otroci njega otrok iste priložnosti imeli."

Predsednik je rekel, da je konference prehrane pokazala, da se "svobodni narodi v celem svetu morajo sporazumeti za skupno delovanje in za skupen način delovanja."

Holandec je povedal, da je delal v tovarni za razstreliva, v kateri je bilo 4,000 tujerodnih delavcev, mož in žena, ki so izvedeli v taboriščih zunaj mesta. Nastanjeni so bili v leseni barakah, širokih 15 čevljev, dolgi 19½ čevljev in visokih osem čevljev, in sicer po 16 mož v vsaki izmed njih.

Uradniki ministrstva financ so končno izjavili, da bodo informacije iz tega pregleda dale vladni uradom, ki se bavijo z ekonomskimi, finančnimi in trgovinskimi zvezami s tujimi državami in njihovimi državljanji. Tiskovine TRF-500 in cirkularji z navodili za pripravljanje prijavitve se sedaj pošiljajo Federalni rezervni banki, kjer bo publiku lahko dobiti.

Inozemstvu bodo tiskovne razdeljene ameriškim državljanom po tem konzulov Združenih držav. Končni prijavitve v tem cirkularju je 31. avgusta, 1943.

Za osebe, ki imajo manj kot \$50,000 vrednosti v inozemstvu bo pripravljen poseben skrajšani cirkular z navodili za pri

Srajce

(Konec)

Spotoma se je spomnil Johane. V mislih je zbiral besede, ki jih bo povedal. Kar z lahko so se mu tvorili dolgi, odločni in častitljivi stavki, govor strogega sodnika in slednjič dobrohotnost. Zares, dobrohotnost, zakaj — na koncu ji bo vse odpustil! Ne bo je spodil Johana se bo jokala in ga bo prosila, obljudila, da se bo poboljšala; on jo bo molče in trdo poslušal, a slednjic ji bo rekel: Johana, dam vam priliko, da popravite svojo nehvaležnost. Bodite pošteni in zvezni. Star sem že in nočem biti neusmiljen.

To je tako blaženo vplivalo nanj, da je bil doma, preden se je zavedel in je že odprl vrata. Johana je še luč žgala. Prav malo je poškilil skozi zastor v kuhinjo. Kaj pa je to? Johana vsa rdeča, od joka zahuhla, teka po kuhinji sem in tja in meče svoje stvari v kovčeg. Neskončno je bil osupel. Čemu le kovčeg? Sel je ves zmeden, potri, razburjen po prstih v svojo sobo. Ali se bo Johana preselila?

Tu na mizi so vse te reči, ki mu jih je ukradla. Potipal jih je in ni imel najmanj veselja več z njimi. Aha, si je dejal, Johana je spoznala, da je njen tatvina razkrita in si misli, da ji bom takoj odpovedal službo; zato pa zdaj spravlja vse v kovčeg. Prav, naj le misli ..., do zjutraj, to ji boli za kazeni; šele jutri ji bom vse povestil. Mogoče me bo pa se prisla prosi? Jokala se bo, pokleknila in to in ono. Dobro, Johana, jaz nočem biti krut. Lahko ostanete.

V fraku se je usedel in čakal. Bilo je že vse tih, neskončno tih, neskončno tih v hiši. Iz kuhinje je slišal sleherni Johanan korak, srdito se je zaloputnil kovčevala pokrov in natiščina. Kaj je to? Prestrašeno je planil kvišku in prisluhnih: zateglo, grozno tuljenje, naravnost nečloveško; zdaj se tuljenje razdrobi v lajanje in nato v histerično ihtenie; slišati je padec kolen na pod in cvileče ječanje. Johana se joka. Saj je bil na marsikaj pripravljen, a kaj takega vendar ne pričakoval. Stal je utripajoče ga srca in je poslušal, kaj se dogaja za stenami, tam v kuhinji. Nič, vse en sam jok! Zdaj se bo Johana ohrabrla in bo prisla prosi.

Hodil je sem in tja, da bi bil bolj trden; a Johane ni bilo. Zdaj pa zdaj je obstal in prisluškoval. Njen jok se je raztezel neutrdljivo in enakomerne ko tuljenje. Ta grozni obup ga je zgrabil za srce. K njej pojdem, je sklenil in je le to porečem: "Torej zapomnite si to, Johana, in ne jokajte se več. Pozabil bom, če boste pridni."

Nenadoma — trdi koraki, vrata se zaloputnejo in na pragu stoji Johana in tuli; njen obraz, od joka ves nabrekel, je strašen na pogled.

"Johana," izreče nehote.

"To ... sem ... zasluzila," se izvije iz nje. "Namesto priznanja, ... Kakor s tatico. ... Taka sramota!"

"Johana!" zavpije ves prestrašen. "Saj ste mi vendar vse—vse to vzel, poglejte vendar! Ali ste vzel ali niste?"

A Johana ga ne sliši. "Kako naj si kaj takega dopustim. ... Taka sramota! Mojo omaro preiskati. Kakor ... ciganki! Tako sramoto meni, meni prizadejti! ... Tega gospod ne bi smeli storiti. ... Gospod nima pravice ... žaliti. ... To si ne bi bila mislila niti v sanjah ne! Ali sem jaz tatica? Jaz naj bi bila tatica?" je zavpila v strani bolečini. "Jaz naj bom tatica? Jaz, iz take družine! Tega — tega ne bi bila pričakovala — tega nisem zasluzila!"

"Johana . . ." je reklo že

precej hladno, "dajte, vzemite pamet v roke: kako so te reči prišle v vašo omaro? Ali je to vaše ali je moje? Povejte, ali je to vaše?"

"Ne maram nič slišati," zahiti Johana. "Bog nebeski, taka sramota! ... Kakor da bi bila kaka ciganka! ... Mojo omaro preiskati. ... In kar precej," je zakričala silno razburjena, "kar koj grem! Niti do jučra ne počakam! Ne . . . in ne!"

"Toda — saj — vas . . . jaz, jaz vas niti ne mislim zapoditi, je plaho pripomnil. "Le ostanite, Johana. Kar je bilo, je bilo. Bog nas varuj kaj hujseg! Saj vam nisem nič rekel. Tak nikar se ne jokaje!"

"Drugo si vzemite," Johana se skoraj duši z jokom, "jaz ne ostanem tu niti do zjutraj! Ali je človek . . . pes . . . , da bi morala vse požreti . . . Jaz ne ostanem več," obupno zatuli, "in če mi tisoče plačate! Rajši spim na cesti . . ."

"Zakaj pa, Johana," ji je on obupno branil. "Ali sem vam krivico prizadejal? Saj vendar morete tajiti . . ."

"Tako, da niste krivico . . ." zakriči Johana še bolj osupla. "Omoro ste mi preiskali . . . kakor tatici . . . in to ni krivica! To ni nič . . . Kaj takega naj požrem . . . Tega mi ni še noben človek . . . Taka sramota . . . Saj nisem nobena . . . pocestnica," je zavpila s krčevitim jokom in je kar pri priči stekla ven in hrupno zalopnila vrata za seboj!

Neskončno je bil zmeden. Namesto kesanja — pa tole! Kaj naj to pomeni? Krade ko sraka in zdaj je užaljena, ker to vem. Ni je sram, da je tatica . . . Ali je ženska vsa trasta?

A mahoma se mu je začela bolj in bolj smiliti. Vidiš, si je dejal, vsak človek ima svojo slabost, a z ničemer ga bolj ne užališ, kakor če to njegovo slabost spoznaš. Ah, kako je človek nepojmljivo občutljiv v svoji krividi! Kako je bolestno in krhko nežen v svojih grehih! Le dotakni se njegove prikrte hudobije in potem prisluhni, če ni to vzrik bolečine in užaljenosti, s čimer ti odgovori! Ali ne vidis, da obsodiš užaljene človeka, če obsodiš krivca —?

Iz kuhinje je slišati jok, ki je zadušen z blazino. Hotel je stopiti k njej, a bilo je zaklenjeno. Skozi vrata ji je prigo-

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 na Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo ostrene in društvene vloga.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6335 St. Clair Ave., Hinsdale, Illinois
Cleveland, Ohio

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki priča zgodovinske podatke slovenskih naselb in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomemljivega slovenskega mesečnika.

varjal, jo psoval, jo pogovarjal, jo psoval, jo pogovarjal, miril, a na vse mu je odsočujta. Tu ležijo ukrajeni govorjal le glasnejši in obupni predmeti, tu na mizi so vse tem, a dotik je bil žalosten in zauščen.

Johana je ostala. Srajce so hodile svojo prejšnjo pot.

(Češko: K. Čapek.)

Skušajte ustaviti kako nočnica vseh drugih slovenskih Jednot.

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za eneden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četr leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAROČITE IN ČITAJTE

priznano najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki priča zgodovinske podatke slovenskih naselb in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomemljivega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2;
za Kanado \$3.

Naročnino sprejema:

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

vključno 250 FOTOGRAFLJ

NAPISALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNAHŠKI VEŠČAKI IN IZDAL

E. L. SEYMOUR, B. S. A.

Ena samo knjiga, ki vam nudi vsehino vseh vrst vrtarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj zanimiva, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot kakorkoli druga vrtarska knjiga.

Odnisi so boste in vseh boste, ko boste videli, kako zatančno vas THE GARDEN ENCYCLOPEDIA ponči o vseki najmanj podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno nastavljena, tako da ni izpolnilo prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskreno, tako da je vse popolno, jasno, pristopno, pa zatančno. To je nova vrtarska priručna knjiga — popolna, praktična, priljubna in lahko razumljiva. Preiskavate jo kar najbolj zatančno sumi. Prepriskali so boste, da sojte vrtarske knjige in kar je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

NAROČITE PRI

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N.Y.

Cena te knjige je sedaj samo \$3.50

rija. Spominki, Bog ve, kaj vse! S prstom je šel po vsem tem, a dotik je bil žalosten in zauščen.

Johana je ostala. Srajce so hodile svojo prejšnjo pot.

(Češko: K. Čapek.)

Skušajte ustaviti kako nočnica vseh drugih slovenskih Jednot.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko potrim srečem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem tujno vest, da je nam nemila smrt vredna najdražje, kar smo imeli na svetu. V dobi dveh mesecov sta nas za vedno zapustila dragi oče in ljubljena mati

Peter in Marija Musich

mati rojena BAHOR

Oče se bili vedno zdravi in veliči visoki starosti, še opravljali prej neki tvrdki poseb življava: tako so ili tudi dne 18. marca t. l. dobro se počute na svoje delo, med delom jim pa ne nenašli posamezno slabo in v nekaj trenutkih so zdihnilo svojo blago dušo v našo veliko žal.

Pokojni oče se bili rojeni leta 1873 v Dragatušu na Belokranjskem, v Ameriki so prišli pred 48 leti in sicer v Joliet, Ill., kjer so živeli do svoje smrti. Bili so član društva sv. Frančiška Saleškega, št. 29 KSKJ dolgo vrsto let.

Mati so pa po doljši, mučni bolezni zaspali v Gospodino dne 17. maja t. l., lepo prevredni s svetimi sakramenti za umirajoče.

Pokojna mati so bili rojeni leta 1874 v vasi Šibek, fara Dragat, na Belokranjskem; v Ameriki so prišli pred 45 leti tudi v Joliet, kjer so se kmalu poročili. Spadali so v društvo sv. Genovefe, št. 29 KSKJ, in Roženovsko Bratovščino.

Pokopana sta bila oba s sv. mače zadušnico iz cerkve sv. Janeza na farno pokopališče. Dragega očeta smo spremili k večnemu počutku dne 22. marca, ljubljeno mati pa 21. maja, 1943.

Tem potom se prav iskreno zahvalimo častitemu gospodu župniku Rev. M. J. Butala in Rev. G. Kušma za obiske in duhovno pomoc, ki so jo delili dragim starcem, osobito materi v njih dolgi bolezni, dalje pa zahvalimo za opravljene sv. mače zadušnice in cerkevne pogrebne obrede.

Prav lepa hvala vsem, ki so darovali za sv. mače, ravno tako lepa hvala vsem, ki so zavili vrat v čestni pokopališču. Srčna zahvala članicam društva sv. Genovefe in Roženovsko Bratovščino za opravljene molitve pri krsti, istotako lepa hvala vsem, ki so prišli kropiti naše blage rajnike in molili za naših duš.

Lepo se zahvaljujem mojim, ki so krste nosili in onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Lepa hvala Težkovemu pogrebnu savdu za vse pomoč in lepo urejenje spredove. Vsem skupaj in vsakem posebej še enkrat lepa hvala, ki ste nam na eden ali drugi način pomagali in nudili tolačje v brdkih urah našega življenja; vedno vas vse ohranimo v hvalnem spominu.

Končno se tudi lepo zahvalimo KSKJ za tako točno in hitro izplačano posmrtnino.

Vam pa, dragi oče in ljubljena mati, s tujim srečem kličemo: Počivajte v miru bojem po prestarem zemeljskem trpljenju, naj Vama Bog poplača z nebeskim veseljem vse žrtve, ki sta jih za nas prinašala in trpela. V naših molitvah ne bosta nikdar pozabljena. Bridka je Vaša ločitev za nas, le eno nas totazi: Kar sveti Kriz nam govori, da se zopet snidemo nad zverdami!

Zalujoči ostali:

LOUIS MUSICH, sin.

ANNA, omožena KOVACH; ELIZABETH, omožena OCHS, hčer.

JOHN KOVACH in CLARENCE OCHS, zeta, in TRIJE VNUKI.

Joliet, Ill., dne 23. junija, 1943.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

STRABANE JEROMES AUGMENT WAR BOND HOLDINGS; NOW HAVE \$18,000 IN BONDS

Strabane, Pa. — Keeping a pledge which was made Dec. 7, 1941, shortly after the bombing of Pearl Harbor became public news, the St. Jerome's Lodge, No. 153, invested another \$3000 in war bonds to increase the total amount of investments in war bonds to \$18,000, it was announced.

The lodge began investing in war bonds on Sunday, Dec. 7, 1941, when the initial investment of \$3000 was made. A pledge was also taken to continue additional investments throughout the wartime period to help support the war effort.

SHEBOYGAN LODGE PURCHASES MORE BONDS; ATTENDANCE GOOD

Sheboygan, Wis. — The last meeting of the Queen of May Society was very interesting and we had a good attendance.

Another \$500 war bond was purchased. The society now has \$2000 worth of war bonds.

A donation of \$25 was given to the American Red Cross. Our member Mrs. Mary Rimbich has in the course of one year donated blood four times. For her patriotism she received a medal from the Red Cross Committee.

A. Modiz.

WEDDED LOVE MUST BE CAREFULLY CULTIVATED

by Sister Mary Clare, S.N.D.

Just as I sat down to write this week's column a wedding car passed merrily by, all decorated with colored streamers and trailing shoes and tin cans — rationing boards and salvage collectors to the contrary notwithstanding. And so I thought that since June is traditionally the month of weddings it would not be amiss to suggest some considerations on love, for while, of course, the family is founded on marriage, marriage itself is founded on the mutual love of man and wife, and it is this love which is being degraded by those who would strike a vital blow at Christian civilization.

"Love is blind," says a much-quoted proverb. But it should not be. Enlightened love is not blind. Blind love is the greatest of follies—as too many find out too late.

The Love Which Is the Basis of Marriage

The love which is the basis of marriage is not the same as the love between brother and sister; it differs from the love induced by gratitude to a fellow-man who has been good to us; it is not the love of friendship. It is "the love for a person of the opposite sex, accompanied with the desire for a return of love, which, if secured, forms a bond of moral union resulting naturally in marriage — the whole process having been instituted by God for this end." Thus is formed the basic social unit pithily described as,

"Two minds with but a single thought."

"Two hearts that beat as one."

Now, of course, the big problem is to keep those hearts beating as one after the couple has settled down to the routine of domestic life.

How many young married people know that though the marriage state which they have entered is a permanent conviction. Seven Republican Senators had voted with the

one, the love on which their marriage is founded is not of itself permanent, in spite of the poets, but must be deliberately cultivated by the will?

The highest possible wedded love is that unselfish love that causes each to seek constantly to further the happiness and well-being of the other even at the sacrifice of oneself. Thus each gains a greater good than could be attained by the selfish seeking of personal happiness.

Selfish People Won't Make Successful Partners

Individuals who confine their efforts to making only themselves happy cannot promote the happiness of others, cannot therefore, be successful marriage partners for, as the Church teaches, matrimony in a wide sense is a blending of life as a whole and the mutual interchange and sharing thereof. In other words, one of the ends of marriage is the bond of social unity between husband and wife.

Deliberately cultivated wedded love is not only a death blow to those who would de-Christianize the family but is an absolute necessity for the attainment of Christian solidarity on the Family Front.

(For a very readable yet thorough discussion of the subject treated above, get Hull's "Love in Courtship and Marriage," published by B. Herder, St. Louis, \$1.25.)

DO YOU KNOW?

Has a President ever been impeached?

Andrew Johnson is the only President so far impeached.

The trial in the Senate lasted from Feb. 25 to May 26, 1868, and resulted in acquittal by a vote of 35 for impeachment to 19 against, one less than the two-thirds vote necessary for

LETTER TO THE EDITOR

Syracuse University,
Syracuse, N. Y.

Dear Editor,

Greetings from a former lodge secretary now in Uncle Sam's army. I have been sent to Syracuse University, Syracuse, New York, to study a course in basic engineering under the army's special training program.

Syracuse is a long, long way from Washington state — but I'm very satisfied with the conditions here. We have fine accommodations, good food, and live in smart fraternity houses taken over by the army. It is really quite a set-up.

I wonder if you would enter my name on your mailing list so I could have the opportunity of again reading the Glasilio and seeing what's going on in the KSKJ.

I wish all the KSKJ members in the service the best of luck, and send my regards to all the friends I met at the convention last year.

Very truly yours,
Pvt. John J. Chacata,
39204922
Co. B, Bch. 6, Sect. 14
3205 S. C. S. U.
Syracuse University,
Syracuse, N. Y.

Editor's Note: Bro. Chacata is a member of Lodge No. 32.

GIFTS

Each morn the sun arises
In refreshing beauty and splendor;
It is God again
Giving.

Each day the sky has varied
beauty
In clearest blue or in white
cloud;
It is God again
Giving.

Each year the seasons roll
along;
Each with its own glory.
It is God again
Giving.

—Carl Peterson.

Money talks! United States Defense Savings Bonds and Stamps shout "Victory!"

The Page Must Top!

CITED

Henry Logar

NEW SECRETARY ASKS CO-OPERATION

Strabane, Pa. — An urgent appeal is made to the members of St. Jerome's Lodge, No. 153. To those members who are always behind with their dues, please pay not later than the 25th of each and every month. I overlooked this fact in the month of May because many members did not know that I am the secretary. Please cooperate with me in the future. You may come to my home, 358 Wylie Ave., Strabane, to pay your dues, if you wish.

Vera Boles, sec'y.

LIFE INSURANCE — A SOCIAL FORCE

The thing most vital to every normal man is his ability to work and provide for his dependents. If he owns life insurance, that part of him which has provided, week by week, lives on . . . There are two kinds of wills a man can leave when he dies. A man's property will distributes that which he has accumulated. His life insurance will, distributes, in small part, that which he might have accumulated had he lived.

He is the son of Mr. and Mrs. John Logar of Enumclaw, Wash. Henry and his parents are members of Society No. 32, KSKJ.

LAMENT OF A PRIVATE

In the Army they call me a private.
It is a misnomer.

I have been examined by fifty doctors and they haven't missed a blemish.

I have confessed to being married and having no children.

I have told my previous occupations and my salary.

I have nothing in my past that has not been revealed.

I am the only living thing that has less privacy than a goldfish.

I sleep in a room with countless other men and eat with about nine hundred.

I take my baths with the entire detachment.

I wear a suit of the same material and cut as five million other men.

I have to tell a physician when I kiss a pretty girl.

I never have a single moment to myself.

And yet they call me a private!

Private!

What the—!

—Selected.

Every KSKJ lodge should be active in one field or the other.

—Selected.

GUARD AGAINST FOOD POISONING IN THESE DAYS

It is just as essential that necessary to be always on the watch, but more particularly at this time, to see that the food purchased is wholesome, and is carefully handled, properly refrigerated, and cooked in the home. Even in normal times, when there is no difficulty in obtaining a plentiful supply of food, the number of deaths from food poisoning is far from insignificant. The number of nonfatal illnesses from this cause in recent years has run to many thousands.

In the present critical food situation it is necessary to be more than ever on one's guard against contaminated food. Hazardous practices, adopted sometimes unwittingly by persons seeking to supplement their rationed food supply, will tend to nullify the gains achieved in the past in getting a safe food supply to the American family.

Pure food laws and official inspections have done so much to protect us, that the purity of our food supply is now very generally taken for granted, especially by city people — although every once in a while press reports of large casualties remind us of the dangers of eating spoiled food. It is

peected foods should never be tasted to discover spoilage, since even small amounts of some bacterially infested foods can cause serious illness or death. Bulging of the ends of cans, seepage over the tops of glass containers, and discoloration of the food are all danger signals of spoilage.

Illegally prepared or distributed meats should not be purchased, since a disregard of the usual sanitary measures goes hand in hand with the sale of such products. Under the present

situation, many families will buy supplies of meat for a week or more at a time. No more should be bought than can be adequately refrigerated, for harmful bacteria multiply rapidly at room temperature. Meats, as well as other perishable foods, will be more frequently prepared or cured at home for use over extended periods, necessitating special attention to sanitary measures to preclude contamination.

Canned foods may be kept in the home for longer periods than has been the custom in other years. It is then doubly necessary to make sure that the can has not become damaged, allowing entry to disease-producing bacteria. Sus-

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE

They Are Counting On You!

JOLIET ST. JOSEPH PARISH TO SPONSOR PICNIC FOR BAND AND ORCHESTRA GROUP

Joliet, Ill. — The Band Parents Association of St. Joseph Church will sponsor a parish picnic for the benefit of St. Joseph School Band and Orchestra, Sunday, June 27, afternoon and evening in the parish park.

I overlooked this fact in the month of May because many members did not know that I am the secretary. Please cooperate with me in the future. You may come to my home, 358 Wylie Ave., Strabane, to pay your dues, if you wish.

Vera Boles, sec'y.

our budding dramatic talent. Father Kuzma is directing the play.

As a special consideration for those who have boys in the service, there will be available a selection of religious goods, such as soldier kits, neckchains and medals, prayer books and rosaries and many other suitable gifts for the men in service. There will also be other religious items for the family and the home. Items which cannot be purchased in the local stores, will be made available at this picnic. Everybody is invited to attend.

RELIGIOUS LIBERTY UNDER THE CONSTITUTION OF THE UNITED STATES

by Herbert Wright

Among the delegates participating in the Federal Convention of 1787 which formulated the Constitution of the United States of America, there was a decided difference of opinion with regard to the desirability or necessity of incorporating in that document a "bill of rights" protecting and guaranteeing the fundamental rights and privileges of citizens. Some, having in mind the grievances against tyrannical government which brought on the American Revolution against Great Britain, felt it was necessary to prevent the recurrence of similar grievances against the government which was to be established through the Constitution by introducing into the fundamental law itself appropriate restrictions on the powers of the National Government against the individual citizens. Others, recalling the principles embodied in the Declaration of Independence of 1776 and the spirit with which the people of the United States had fought through the War of Independence to ensure the permanence of these principles, felt it was dangerous to enumerate any of the rights or privileges of citizens in the Constitution itself for fear that the inclusion of some important fundamental rights and the omission of others might give rise to the inference that all rights not included, even though inadvertently omitted, were not to be protected.

Alexander Hamilton of New York in an ingenious argument maintained that a bill of rights which would guarantee the fundamental rights of citizens was not necessary because the National Government was one of enumerated powers and, since there were no enumerated powers which gave it control over such subjects as religion, press, assembly and petition, it could therefore not establish religion.

Roger Sherman of Connecticut thought that a provision against religious tests for office was unnecessary, the prevailing liberality being a sufficient security against such tests. The division of opinion among the delegates, however, was so strong that three of the delegates (George Mason and Edmund Randolph of Virginia and Elbridge Gerry of Massachusetts) refused to sign because the bill of rights was not included in the final documents.

However, there is nothing in the provision quoted to prevent the governors or legislatures of the respective states from disqualifying prospective appointees to positions in the state service because of membership in a particular religious group. This provision has seldom been called into question. In 1930 an appointee to the Treasury Department of the National Government at Washington was requested to sign the legally prescribed oath of office, which concludes with the invocation, "so help me God!" Before affixing his signature, he crossed out these four words and at once the question arose as to whether or not he had satisfied the requirements of his appointment. The authorities, however, hesitated to force the issue on the ground that it might be alleged that the address to the Deity constituted a religious test. As a matter of fact, these words are not found in the oath prescribed by the Constitution for the presidents-elect, but most of the latter have voluntarily added them. However, in February 1940, Secretary of the Navy Edison held that the oath to defend the Constitution can not be waived in case of applicants for civil positions whose religious prevent them from taking arms for their country.

However, there is nothing in the provision quoted to prevent the governors or legislatures of the respective states from disqualifying prospective appointees to positions in the state service because of membership in a particular religious group. This provision has seldom been called into question. In 1930 an appointee to the Treasury Department of the National Government at Washington was requested to sign the legally prescribed oath of office, which concludes with the invocation, "so help me God!" Before affixing his signature, he crossed out these four words and at once the question arose as to whether or not he had satisfied the requirements of his appointment. The authorities, however, hesitated to force the issue on the ground that it might be alleged that the address to the Deity constituted a religious test. As a matter of fact, these words are not found in the oath prescribed by the Constitution for the presidents-elect, but most of the latter have voluntarily added them. However, in February 1940, Secretary of the Navy Edison held that the oath to defend the Constitution can not be waived in case of applicants for civil positions whose religious prevent them from taking arms for their country.

(Continued on Page 6)

A WOMAN IS DIFFERENT

by Magr. P. Wynhoven

They had been married for more than two years and were beginning to miss the bliss and ecstasy of their courtship.

"John," she sighed, "you have changed so! Don't you remember that once you used to say such sweet things to me? Often you would sing snatches of popular love songs, but now you never do."

Friend husband looked up from his paper, and growled: "Oh, is that so? How about this then?"

And he sang in a significantly loud voice:

"I don't care what you used to be. I know what you are today."

Simple Fundamentals

Alas, many a man fails to realize the simple fundamentals of marital bliss. A woman always craves attention, no matter how old she gets, or how commonplace an accepted situation becomes. She never will give up looking for the thoughtful little things, or expecting the sweet expressions that once were showered upon her by the same man who now forgets. The neglect itself would be not so bad, but the idea, that he no longer cares becomes an agony.

It is silly for a husband to reason that all this trivial and mushy stuff is "nonsense," and that he is doing right by his wife since he is faithful, works hard and provides well.

Escort Manner

We had a policeman in New Orleans who could tell by the way a man escorted a woman companion across the street or helped her into a car, whether they were married — yes, and if so, how long. A wife will be disappointed if she does not receive the little courtesies of courtship days.

She is always hungry for compliments. Why deprive her of them, when a little word of flattery is so cheap? She likes new clothes, not because they cover her, but principally to draw attention. The glory of her hat will droop, if her husband does not notice it the first time she has it on. If the new house dress, which she made herself, or the pie which she laboriously concocted, does not win a word of favorable comment, she will be miserable. The fact that her lord and master devoured her new dish is not sufficient; she wants to hear him say that he liked it. Women are insatiable when it comes to compliments.

An unexpected present, now and then, will raise a wife's soul to mild ecstasy. Never commit the cruelty of forgetting her birthday or your wedding anniversary. A neighbor frequently picked up an ac-

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

LIBERTY UNDER CONSTITUTION

(Continued from page 7) ship in a particular religious group. In fact under the early constitutions of many of the states, Catholics and Jews were disfranchised or excluded from office. In some states, acknowledgement of the existence of God and belief in a future state of rewards and punishments was required of all voters, apparently on the theory that fear of eternal damnation would serve as a check on wrongdoing in politics. Some of the state constitutions, for instance, those of New York and Virginia, made no discrimination on account of religious opinion even for officeholding, much less for voting.

Religious tests for office-holding, however, were very common under the early state constitutions. In Massachusetts and Maryland, the office of governor was closed to all except Christians. In New Hampshire, New Jersey North Carolina and South Carolina, the office of governor was closed to all except Protestants. As a rule, the same principle was applied to members of the state legislatures. In Pennsylvania, as late as 1873, the Constitution, while guaranteeing freedom of religious worship, retained the provision that

"No person who acknowledges the being of a God, and a future state of rewards and punishments shall, on account of his religious sentiments, be disqualified to hold any office or place of trust or profit under this Constitution."

Similarly, in South Carolina, as late as 1895, the Constitution declare:

"No person who denies the existence of a Supreme Being shall hold any office under this Constitution."

Feels Cheated

That evening, he came home, loaded with a three-pound box of candy, a large bouquet of American Beauty roses, and copies of six popular magazines. He was waiting at the front door, beaming with satisfaction and full of happy expectations. When wife met him at the door, she nearly swooned as she cried out: "My heavens! Of all days! Jimmie fell off the back fence and broke his ankle, the cook spilled a plate of scalding soup on baby's arm, and now you come home dead drunk!"

For a man to treat his wife right, a little study is required. It is absurd, and sometimes tragic, for him to proceed along the natural lines of his own masculine calculations.

The little daily attentions and expressions of thoughtfulness have to be carefully adopted so that they become spontaneous and appear to be what they must be — really well-meaning.

It may seem to be below a man's dignity to give his wife a hand with her domestic duties, but it is so sincerely appreciated, especially when she is tired or, for some reason, wants to "get through" in a hurry at night. It takes little effort to help her with the dishes for 10 minutes, but it spells much happiness for her.

HE SAID:

Wendell Willkie:

"Always our truest leadership has sprung from humble men and women who were free to develop themselves and to express their ideas. Now and then we hear it argued that some present advantage suggests the substitution of leadership from the top. The pressure of critical circumstances is urged; the inability of a democracy to act quickly and effectively. This is an insidious argument. This is the voice of our destruction. We must at all hazards keep our leadership among the people."

An unexpected present, now and then, will raise a wife's soul to mild ecstasy. Never commit the cruelty of forgetting her birthday or your wedding anniversary. A neighbor frequently picked up an ac-

IMPORTANT NOTICE

The Post Office has asked the co-operation of all readers of the Our Page in addressing mail to this office. To expedite mail and relieve mail burdens the Post Office has established a zone address system. The Our Page key number is 3. Address all mail as shown below:

Our Page,
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio.

CONSERVE FOR VICTORY

This is no time to relax; we must redouble our efforts. We have drafted men to die, if necessary. Are they also supposed to absolve us of duties and responsibilities as citizens at war? They are not our "substitutes"; they are precious hostages whose lives we must redeem — by our own sacrifice on the home front.

Drive home the necessity for "voluntary conservation" of food, clothing, gas, rubber, and heat. Make it the fashion to conserve all along the line. If it's "smart to be thrifty," it's sublime to be self-disciplined for the sake of our men at war, our war partners, and all the hungry, cold and suffering civilians in the devastated countries of our Allies.

Let's fight and grow thin. Even with severest rationing we will have plenty of stomach aches from too great a variety of food eaten at one time. And play the game! Our Government wants us all to purchase one at a time as needed. If we have no scarce buying, no greedy buying, and no hoarding, there should be enough to last for the duration.

Honor the volunteer war worker — the man and woman behind the scenes, for they wield a tremendous influence on the life of the country. The more calls for men and women in the armed forces and in industry, the more work is left for the volunteer, who is the keystone on which the pyramid of essential war work rests.

Laugh and keep healthy! Laughter is a good mental tonic. It encourages optimism and confidence so that we may better meet the problems of the present national emergency.

Let the spirit of our forefathers shine forth to light us on our way to Victory. Let us remember the God of our fathers and be worthy of our heritage.

BUY WAR BONDS NOW!

—Selected.

STARTING TIME

What is now the date for commencement of the President's term?

Under the twentieth amendment, effective beginning with President F. D. Roosevelt's second term in 1937, the term of office of the President commences at noon on Jan. 20.

THEY SAID LAST WEEK —

James F. Byrnes,
Director of the Office
of War Mobilization:

"Victory in war cannot be achieved cheaply. We must pay dearly for victory with the lives of our fighting men. We must also pay for our victory by unremitting, and when it is needed, unrewarded toil on the home front. We must also pay for victory by willing sacrifice of the things we can do without. We must demonstrate that we are worthy of our freedom by our willingness to work, to fight and, if needed, to die for our freedom. We must so conduct ourselves that future generations will speak of the men and women of 1943 as we speak of the men and women of 1776."

Harold L. Ickes,
Petroleum Administrator:

"There is nothing smart or clever or playful in cheating on gasoline, and it is cheating to use more than is absolutely necessary — cheating ourselves and cheating our fathers who conquered and bequeathed this rich heritage to us, cheating our brothers who have died or who are ready to die for us. The extent to which we can stretch our gasoline depends entirely upon you. You know and I know that there isn't anybody — a rationing board, a government agency, or even your closest friend — who can judge how far you can cut your use of it. Only your conscience can decide that — your conscience and your moral obligation to young Bill, whom you tapped on the shoulder and sent overseas to interpose his body between us and the madmen who would destroy us."

George Meany, Secretary-Treasurer of the American Federation of Labor:

"Labor has criticized OPA, but our criticism has been constructive, our motives have been and are good. We want the OPA to do a job. We are convinced that the OPA could do that job if we adopted the British system . . . We do not want to see the OPA destroyed and replaced by a setup that would not be effective at all. Today we see a concerted attack on the OPA with the aim of bringing about its abolition and the elimination of food price control. Big business and pro-inflation farm organizations are sponsoring this attack. Let it be clearly understood that labor does not associate itself with this nefarious drive, the goal of which is to take the lid off prices completely so that food profiteers can make a killing at the expense of the millions of consumers. The crying need of today is to make price control better, not to make it worse."

Let freedom ring on Uncle Sam's cash register! Buy U. S. Defense Bonds and Stamps.

OUR AMERICAN GOVERNMENT

Ed. Note: This document is a revision of Document No. 210, of the House of Representatives, Seventy-seventh Congress, first session. House Document No. 210 was a revision of House Document No. 152, of the same Congress. House Document No. 152 was a revision of 128 questions and answers that were inserted in the Congressional Record September 12, 1940.

More than one million copies of these publications have been printed and distributed. The House of Representatives has, on three different occasions, unanimously passed resolution requesting that these documents be reprinted.

The list of questions and answers was compiled by Congressman Wright Patman of Texas aided by Mr. C. W. Gilbert of the Legislative Reference Service of the Library of Congress. This series is taken from a booklet published by courtesy of former Congressman Martin L. Sweeney of Ohio.

What are Executive orders? When it looked as though Hughes was elected in 1916, Wilson contemplated asking Vice President Marshall and Secretary of State, Lansing, to resign — then appointing Hughes Secretary of State, then resign himself — thus eliminating a period during which the country would be still going under a leader who had been repudiated.

What President has served the shortest length of time?

William Henry Harrison, who died in office, served only from March 4 to April 4, 1841.

How many Presidents have served two complete terms?

Nine; Washington, Jefferson, Madison, Monroe, Jackson, Grand, Cleveland, Wilson, and Franklin D. Roosevelt.

How many Presidents have died in office?

Six; Harrison, Taylor, Lincoln, Garfield, McKinley, and Harding.

Has any President been inaugurated more than twice?

Yes; the precedent was broken by President Franklin D. Roosevelt being inaugurated the third time Jan. 20, 1941.

What is the oldest Federal building in the Capital?

The White House, which is lovely in its simple dignity.

Have all of the Presidents and their families resided in the White House?

All except George Washington.

Has the White House ever been destroyed?

Yes; it was burned by the British during President Madison's occupancy.

How many Presidents have died in the White House?

Two: William Henry Harrison about a month after taking office, and Zachary Taylor.

What provision is made in case of the death of a President in office, or his removal, resignation, or disability?

In any such case the Vice President, under Constitution article II, section 1, exercises the powers and duties of President. And under authority of this same section, Congress, by the so-called Presidential Succession Act of 1886, has provided for the further contingency of the death, removal, resignation, or disability of both President and Vice President by authorizing the Cabinet officers, in order of precedence, "to act as President until the disability of the President or Vice President is removed or a President shall be elected." No Cabinet officer has ever been called on to act under this provision.

The order of precedence is: Secretary of State, Secretary of Treasury, Secretary of War, Attorney General, Postmaster General, Secretary of Navy, Secretary of Interior.

Why were the Secretaries of Agriculture, Commerce, and Labor omitted from the succession?

The "succession act" included all the Cabinet members then provided for. The Department of Agriculture was not established as an executive department until 1889, the Departments of Commerce and Labor until 1913.

How Many?

How many new members will you secure for the current

K. S. K. J. Victory Drive? One candidate every month

from every loyal member will make this drive a huge suc-

cess. Will YOU do YOUR share?